

APSTIPRINU
Revīzijas iestādes vadītāja
Nata Lasmane

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS
AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

REVĪZIJAS STRATĒGIJA

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

ERAF, ESF+, KF, TPF

2025-2027

Rīgā,

17.03.2025. aktualizēta sākotnējā stratēģija (19.04.2024.)

SATURS

1. IEVADS	3
2. RISKĀ NOVĒRTĒJUMS	10
3. METODOLOĢIJA	16
3.1. Pārskats	16
3.2. Pārvaldības un kontroles sistēmu pienācīgas darbības revīzijas (sistēmas revīzijas) ..	18
3.3. Darbību revīzijas.....	23
3.4. Pārskatu revīzijas	29
3.5. Pārvaldības deklarācijas verifikācija.....	31
4. PLĀNOTAIS REVĪZIJAS DARBS.....	32
5. RESURSI	34
PIELIKUMI	38
1. pielikums Revīzijas iestāde Finanšu ministrijā	38
2. pielikums Revīzijas iestādes struktūra	39
3. pielikums Revīzijas iestādes auditējamo pamatprasību un kritēriju riska novērtējums un audita prioritātes no 2025. līdz 2027. gadam (līdz 15.02.2028.).....	40
4. pielikums Sistēmas auditu, darbību revīziju un citu revīziju plāns no 2025. līdz 2027. gadam (līdz 15.02.2028.)	41
5. pielikums Revīzijas iestādes saistošo procedūru un citu dokumentu saraksts	43

REVĪZIJAS STRATĒGIJA

1. IEVADS

- a) Revīzijas stratēģijā iekļautās(-o) programmas(-u) (nosaukums(-i) un CCI numuri (1), fondu un perioda identifikācija

Revīzijas stratēģija attiecas uz vadības un kontroles sistēmu, kas izstrādāta “Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam” (CCI: 2021LV16FFPR001) un tajā ietvertu Eiropas Savienības fondu (turpmāk – **ES fondu**) ieviešanai.

Minētajā ES fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda **kohēzijas politikas** programmā ietverti šādi fondi:

- Eiropas Reģionālās attīstības fonds (turpmāk – **ERAF**)
- Kohēzijas fonds (turpmāk – **KF**)
- Eiropas Sociālais fonds plus (turpmāk – **ESF+**)
- Taisnīgas pārkārtošanās fonds (turpmāk – **TPF**)

Revīzijas stratēģija aptver visus iepriekšējā rindkopā minētos ES fondus īstenošanas periodā no 01.01.2025. līdz 15.02.2028.

- b) Par revīzijas stratēģijas izstrādi, uzraudzību un atjaunināšanu atbildīgās revīzijas iestādes un jebkādu citu šī dokumenta izstrādē iesaistīto struktūru identifikācija

Saskaņā ar ES fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības likumu¹ Revīzijas iestādes funkcijas veic Finanšu ministrija, kas ir valsts pārvaldes augstākā iestāde finanšu nozarē. Revīzijas iestādes funkcijas Finanšu ministrijā nodrošina ES fondu revīzijas departaments, un tās ir noteiktas Ministru kabineta 2022. gada 14. jūlija noteikumos Nr. 427 „Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā”.

Revīzijas iestāde izstrādā revīzijas stratēģiju atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija regulas Nr. 2021/1060 (turpmāk – **Regulas**) 78. pantam un nodrošina tās aktualizēšanu ne retāk kā reizi gadā. Revīzijas stratēģiju apstiprina Revīzijas iestādes vadītājs. Pamatojoties uz revīzijas stratēģiju, tiek izstrādāts vadības un kontroles sistēmas audits, darbību revīziju, pārskatu revīziju un citu pārbažu (piemēram, tematisks finanšu instrumentu audits, ikgadēja Vadošās iestādes pārvaldības deklarācijas pārbaude, lietderības audits) plāns, kas satur detalizētu informāciju par auditu laika grafikiem, kā arī plānotajiem resursiem.

Revīzijas stratēģija ir pieejama visiem Revīzijas iestādes darbiniekiem iekšējā Finanšu ministrijas tīkla vietnē, kā arī ir pieejama publiskajā vietnēs www.fm.gov.lv un www.esfondi.lv.

Revīzijas stratēģijas izpildi uzrauga Revīzijas iestādes vadītājs. Pamatojoties uz revīzijas stratēģiju, tiek izstrādāts Revīzijas iestādes gada darba plāns. Katram darba plāna uzdevumam tiek noteikts atbildīgais un atskaitīšanās veids. Darba plāna izpilde tiek kontrolēta iknedēļas Revīzijas iestādes plānošanas sanāksmēs. Revīzijas iestādes vadītāja nozīmētais vecākais auditors ir atbildīgs par iekšējo darba plāna izpildes reģistra uzturēšanu, aktualizēšanu, kā arī

¹ 07.04.2022. likums “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības likums”: <https://likumi.lv/ta/id/331743>

savlaicīgu atgādinājumu nosūtīšanu gadījumos, ja atbildīgais darbinieks nav savlaicīgi iesniedzis informāciju par darba plāna uzdevuma izpildi.

Revīzijas stratēģija tiek izstrādāta, ņemot vērā Vadošās iestādes iesniegto vadības un kontroles sistēmas aprakstu un pamatojoties uz Revīzijas iestādes veikto risku novērtējumu. Stratēģijas izstrāde un aktualizēšana notiek atbilstoši Revīzijas iestādes iekšējai kārtībai „Kārtība, kādā tiek sagatavota un aktualizēta revīzijas stratēģija Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā”. Revīzijas iestāde ir neatkarīga savas stratēģijas izveidē, un šajā procesā netiek iesaistītas citas institūcijas.

c) Norāde uz revīzijas iestādes (valsts, reģionāla vai vietējā līmeņa publiskā struktūra) un struktūras, kuras daļa tā ir, statusu

Kā jau minēts iepriekšējā sadaļā, Revīzijas iestādes funkcijas nacionālā līmenī ar “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības likumu”² ir noteiktas Finanšu ministrijai. Atbilstoši Finanšu ministrijas reglamentam³ un departamenta reglamentam⁴, Revīzijas iestādes funkcijas Finanšu ministrijā nodrošina ES fondu revīzijas departaments.

Revīzijas iestādes vadītāja funkcijas atbilstoši Finanšu ministrijas vadības deleģējumam pilda ES fondu revīzijas departamenta direktors, un direktora prombūtnes laikā – ES fondu revīzijas departamenta direktora vietnieki saskaņā ar departamenta reglamentu.

Revīzijas iestādes izvietojumu Finanšu ministrijas organizatoriskajā struktūrā skatīt šīs stratēģijas *1. pielikumā* un Revīzijas iestādes struktūru skatīt *2. pielikumā*.

Revīzijas iestādes funkcijas netiek deleģētas.

d) Norāde uz darba uzdevumu, revīzijas nolikumu vai valsts tiesību aktiem (attiecīgā gadījumā), kuros izklāstītas revīzijas iestādes un citu struktūru, kas veic revīzijas tās pārraudzībā, funkcijas un pienākumi

Revīzijas iestādes funkcijas un to izpildi reglamentē nacionālie tiesību akti – “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības likums” un Ministru kabineta 2022. gada 14. jūlija noteikumi Nr. 427 „Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas periodā”. Latvijas Republikas normatīvie dokumenti ir izstrādāti atbilstoši Eiropas Savienības normatīvo aktu prasībām, un tajos nepastāv atšķirības attiecībā uz Revīzijas iestādes darbību.

Revīzijas iestādes funkcijas Finanšu ministrijā pilda ES fondu revīzijas departaments atbilstoši Finanšu ministrijas reglamentam⁵ un departamenta reglamentam⁶, kā arī iekšējiem noteikumiem par Revīzijas iestādes darba organizāciju Finanšu ministrijā⁷.

Saskaņā ar iepriekšējā rindkopā uzskaitītajiem normatīvajiem aktiem Revīzijas iestādes funkcijas saistībā ar šo revīzijas stratēģiju ES fondu (ERAF, KF, ESF+, TPF) 2021.-2027. gada plānošanas periodā ir:

² 07.04.2022. “Eiropas Savienības fondu 2021.—2027. gada plānošanas perioda vadības likuma” 13. pants

³ 2023. gada 17. aprīļa Finanšu ministrijas reglaments Nr. 1.1-4/12/3

⁴ 2023. gada 19. maija Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta reglaments Nr. 1.1-4/12/4

⁵ 17.04.2023. Finanšu ministrijas reglaments Nr. 1.1-4/12/3

⁶ 19.05.2023. ES fondu revīzijas departamenta reglaments Nr. 1.1-4/12/4

⁷ 15.08.2023. Finanšu ministrijas iekšējie noteikumi “Revīzijas iestādes darba organizācija Finanšu ministrijā” Nr. 1.1-5/12/16

- izstrādāt normatīvos aktus, procedūras un metodiku atbilstoši Revīzijas iestādes kompetencei un sniegt viedokli par normatīvo aktu projektiem;
- izstrādāt nacionālo pozīciju un instrukciju par Revīzijas iestādes kompetencē esošajiem jautājumiem;
- izstrādāt un aktualizēt revīzijas stratēģiju;
- piedalīties ES fondu Uzraudzības komitejās un apakškomitejās;
- veikt vadības un kontroles sistēmas auditus ES fondu vadībā iesaistītajās institūcijās un sekot līdzi auditu rezultātā izteikto ieteikumu ieviešanas gaitai;
- veikt Eiropas Komisijai deklarēto izdevumu revīzijas ES fondu vadībā iesaistītajās institūcijās, kā arī pie finansējuma saņēmējiem, un sekot līdzi revīziju rezultātā izteikto ieteikumu ieviešanas gaitai;
- veikt Eiropas Komisijai iesniedzamo finanšu pārskatu revīziju;
- veikt Vadošās iestādes sagatavotās pārvaldības deklarācijas pārbaudi;
- sagatavot gada kontroles ziņojumu un atzinumu.

Revīzijas iestādes funkcijas, kas nav saistītas ar šo revīzijas stratēģiju:

- nodrošināt ES fondu (ERAF, KF, ESF, JNĪ) 2014.-2020. gada plānošanas perioda Revīzijas iestādes funkcijas;
- nodrošināt Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda, Iekšējās drošības fonda un Finansiāla atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai 2021.-2027. gadam Revīzijas iestādes funkcijas;
- nodrošināt ESF+ programmas materiālās nenodrošinātības mazināšanai 2021.-2027. gadam Revīzijas iestādes funkcijas;
- nodrošināt Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu Revīzijas iestādes funkcijas 2014.-2021. gada plānošanas periodā;
- nodrošināt Latvijas – Šveices sadarbības programmas Revīzijas iestādes funkcijas;
- nodrošināt Atveseļošanas un noturības mehānisma Revīzijas iestādes funkcijas;
- koordinēt ministriju un iestāžu sadarbību Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības jautājumos, pildīt Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienesta (Anti-fraud Coordination Service - AFCOS) funkcijas un īstenot Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes sekretariāta funkciju;
- sadarboties un nodrošināt informācijas, tostarp operatīva rakstura informācijas, apmaiņu ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (turpmāk – OLAF) un sniegt atbalstu OLAF tā veiktajās administratīvajās izmeklēšanās saskaņā ar “Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai sniedzamā atbalsta likumu”⁸;
- koordinēt un piedalīties Eiropas Komisijas, Eiropas Revīzijas palātas vizītēs un Eiropas Savienības dalībvalstu un ārvalstu finanšu palīdzības donorvalstu pārstāvju vizītēs, pārstāvēt valsts intereses Eiropas Savienības un citās institūcijās atbilstoši departamenta kompetencē esošajiem jautājumiem;
- veikt revīzijas citiem Eiropas Savienības politiku fondu un ārvalstu finanšu palīdzības finansējumiem saskaņā ar Ministru kabineta lēmumiem vai citu savstarpējo vienošanos.

Departamenta reglamentā noteiktie pienākumi ir detalizēti noteikti ES fondu revīzijas departamenta darbinieku amatu aprakstos.

⁸ 21.01.2021. “Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai sniedzamā atbalsta likums”: <https://likumi.lv/ta/id/320670>

- e) Revīzijas iestādes apstiprinājums, ka revīziju veicošajām struktūrām ir nepieciešamā funkcionālā un organizatoriskā neatkarība

Iepriekšējā Revīzijas iestādes pieredze

2021.-2027. gada plānošanas perioda Revīzijas iestāde programmai “Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021.-2027. gadam” (CCI: 2021LV16FFPR001⁹) ir tā pati Finanšu ministrijas neatkarīgā struktūra (Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departaments), kas pilda Revīzijas iestādes funkcijas 2014.-2020. gada plānošanas perioda darbības programmai “Izaugsme un nodarbinātība” (CCI: 2014LV16MAOP001¹⁰), kā arī iepriekš pildīja Revīzijas iestādes funkcijas 2007.-2013. gada plānošanas perioda darbības programmām¹¹.

Funkciju nošķirtība Finanšu ministrijas ietvaros

Finanšu regulas¹² 63. panta 3. punkta piemērošanas nolūkā dalībvalstij ir jānosaka Vadošā iestāde, Revīzijas iestāde un Grāmatvedības iestāde katrai programmai. Revīzijas iestādei ir jābūt publiskai iestādei, kura ir funkcionāli neatkarīga no auditējamajām iestādēm.

Finanšu ministrija saskaņā ar “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības likuma” 10. pantu pilda Vadošās iestādes funkcijas, savukārt saskaņā ar minētā likuma 13. pantu - pilda Revīzijas iestādes funkcijas. Divpadsmit Atbildīgo iestāžu funkcijas tiek veiktas saskaņā ar “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības likuma” 11. pantu¹³, un Sadarbības iestādes funkcijas tiek veiktas saskaņā ar minētā likuma 12. pantu¹⁴. Atbildīgās iestādes un Sadarbības iestāde ir Vadošās iestādes vadītāja funkcionālā pakļautībā.¹⁵

ES fondu revīzijas departaments ir neatkarīga Finanšu ministrijas struktūrvienība, kas administratīvi ir tieši pakļauta valsts sekretāram un funkcionāli pakļauta ministram. Revīzijas iestādes vadītājs ir pakļauts tieši ministram arī administratīvi. Tas nozīmē, ka visas normatīvajos aktos noteiktās administratīvā vadītāja funkcijas attiecībā uz Revīzijas iestādes vadītāju ir tiesīgs īstenot tikai finanšu ministrs, kā arī funkcionāli uzdevumus Revīzijas iestādei kopumā ir tiesīgs dot tikai finanšu ministrs. Tai skaitā ministrs novērtē Revīzijas iestādes vadītāja darbību un rezultātus un apstiprina Revīzijas iestādes vadītāja mērķus nākamajam periodam.

Savukārt ES fondu Vadošās iestādes vadītāja funkcijas pilda Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietnieks ES fondu jautājumos, kas funkcionāli ir pakļauts Finanšu ministrijas valsts sekretāram. Lai nodrošinātu funkciju nošķiršanu, tiek nodalīti arī valsts sekretāra vietnieka ES

⁹ Vienota programma šādiem fondiem: ERAF, KF, ESF+, TPF

¹⁰ Vienota darbības programma šādiem fondiem: ERAF, KF, ESF, JN1

¹¹ Trīs darbības programmas: 1DP “Cilvēkresursi un nodarbinātība” CCI: 2007LV051PO001 (ESF); 2DP “Uzņēmējdarbība un inovācijas” CCI: 2007LV161PO001 (ERAF); 3DP “Infrastruktūra un pakalpojumi” CCI: 2007LV161PO002 (ERAF un KF)

¹² 23.09.2024. Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES, EURATOM) Nr. 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (pārstrādāta redakcija)

¹³ 11(1). punktā noteikts, ka Atbildīgo iestāžu funkcijas veic 11 ministrijas (Ekonomikas ministrija, Finanšu ministrija, Iekšlietu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Klimata un enerģētikas ministrija, Kultūras ministrija, Labklājības ministrija, Satiksmes ministrija, Tieslietu ministrija, Veselības ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija) un Valsts kanceleja

¹⁴ 12(1). punktā noteikts, ka Sadarbības iestādes funkcijas pilda Centrālā finanšu un līgumu aģentūra

¹⁵ 07.04.2022. “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības likuma” 11(2). un 12(2). panti

fundu jautājumos un ES fondu revīzijas departamenta direktora kā ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības Revīzijas iestādes vadītāja kompetencē esošie jautājumi:

- saskaņā ar Finanšu ministrijas nolikuma¹⁶ 12. punktu valsts sekretāra vietnieks ir padots valsts sekretāram, savukārt saskaņā ar 12¹. punktu Eiropas Savienības politiku fondu un ārvalstu finanšu palīdzības **Revīzijas iestādes vadītājs ir tieši pakļauts finanšu ministram**. Tādējādi Revīzijas iestādes vadītājs funkcionāli un administratīvi ir neatkarīgs no Vadošās iestādes vadītāja;
- Finanšu ministrijas 2015. gada 22. maija rīkojuma Nr. 215 “Par dokumentu parakstīšanas tiesībām”¹⁷ 1.3. punktā noteikts, ka valsts sekretāra vietnieks ES fondu jautājumos paraksta dokumentus, kas saistīti ar Vadošās iestādes kompetences jautājumiem. Savukārt minētā rīkojuma 8. punktā noteikts, ka ES fondu revīzijas departamenta direktors kā ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības **Revīzijas iestādes vadītājs paraksta Revīzijas iestādes kompetencē esošos dokumentus un vēstules**.

Revīzijas iestādes neatkarību stiprinošie pasākumi

Finanšu ministrijā, lai nodrošinātu nepārprotamu Revīzijas iestādes funkciju nodalīšanu no pārējām Finanšu ministrijas funkcijām, ir veikti šādi papildu pasākumi:

- Gan nacionālā līmeņa tiesību aktos – “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības likumā” un Ministru kabineta 2022. gada 14. jūlija noteikumos Nr. 427 “Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā”, gan Finanšu ministrijas iekšējos normatīvos aktos – 2023. gada 17. aprīļa Finanšu ministrijas reglamentā Nr. 1.1-4/12/3 un 2023. gada 15. augusta iekšējos noteikumos Nr. 1.1-5/12/16 “Revīzijas iestādes darba organizācija Finanšu ministrijā” ir nostiprinātas Revīzijas iestādes vadītāja pilnvaras patstāvīgi pieņemt Revīzijas iestādes kompetencē esošos lēmumus;
- Atbilstošas paraksta tiesības ir piešķirtas ar Finanšu ministrijas 2015. gada 22. maija rīkojumu Nr. 215 “Par dokumentu parakstīšanas tiesībām”¹⁸, nosakot, ka ES fondu revīzijas departamenta direktors kā ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības Revīzijas iestādes vadītājs paraksta Revīzijas iestādes kompetencē esošos dokumentus;
- ES fondu revīzijas departamenta reglamentā¹⁹ ir noteikts, ka departaments ir neatkarīgs no pārējām Finanšu ministrijas struktūrvienībām savas darbības plānošanā, auditu un revīziju veikšanā, ziņojumu sagatavošanā un atzinuma sniegšanā, un tas darbojas, ievērojot Starptautisko revīzijas un apliecinājuma standartu padomes izdotos standartus un Starptautiskās grāmatvežu ētikas standartu padomes izdoto Ētikas kodeksu. Departaments neiesaistās ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības finansēto programmu un projektu īstenošanā, iekšējās kontroles sistēmas izveidošanā, atsevišķu projektu un programmu izstrādē;
- Finanšu ministrijas reglamentā²⁰ ir paredzēts izņēmums, ka gadījumos, kad Vadošās iestādes vadītājs pilda Finanšu ministrijas valsts sekretāra pienākumus, tad šādas aizvietošanas gadījumā valsts sekretāra vietnieka ES fondu jautājumos kompetencē nav jautājumi, kas skar Revīzijas iestādi. Gadījumos, kad valsts sekretāru tā prombūtnes

¹⁶ 29.04.2003. MK noteikumi Nr. 239 “Finanšu ministrijas nolikums”: <https://likumi.lv/ta/id/74752>

¹⁷ Tai skaitā Rīkojumā veiktajos grozījumos (12.03.2018. Nr. 97 un 21.04.2022. Nr. 240)

¹⁸ Tai skaitā Rīkojumā veiktajos grozījumos (12.03.2018. Nr. 97 un 21.04.2022. Nr. 240)

¹⁹ 19.05.2023. ES fondu revīzijas departamenta reglamenta Nr. 1.1-4/12/4 5. punkts

²⁰ 17.04.2023. Finanšu ministrijas reglamenta Nr. 1.1-4/12/3 29. punkts

laikā aizvieto valsts sekretāra vietnieks ES fondu jautājumos, normatīvajos aktos noteiktās administratīvā vadītāja funkcijas attiecībā uz Revīzijas iestādi īsteno finanšu ministrs;

- Ir papildināts amatu klasifikators²¹, Revīzijas iestādei nosakot atsevišķu amatu apakšsaimi un Revīzijas iestādes vadītāja amata līmeni pielīdzinot Vadošās iestādes vadītāja amata līmenim;
- Revīzijas iestādei ir pieejama ES fondu tehniskā palīdzība, kuras finansējuma apjoms ir noteikts Ministru kabineta noteikumos²²;
- Saskaņā ar “Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda vadības likuma” 13. panta otrās daļas 3. punktu Revīzijas iestāde nepastarpināti informē Ministru kabinetu, ja tās rīcībā ir informācija par būtiskiem riskiem, kas var ietekmēt ES fondu īstenošanu;
- Saskaņā ar ES fondu revīzijas departamenta reglamentu²³ revīzijas departamenta ierēdņi un darbinieki aizdomu par krāpšanu gadījumā ir tiesīgi ziņot tieši Eiropas Komisijai/OLAF, kā arī Latvijas izmeklēšanas iestādēm, Eiropas Prokuratūrai. Revīzijas iestādes vadītājam un atbildīgajam darbiniekam ir pieejas tiesības Eiropas Komisijas/OLAF neatbilstību un krāpšanas gadījumu ziņošanas sistēmai IMS;
- Izstrādājot Revīzijas iestādes darbību reglamentējošos normatīvos aktus, tos izskatīja ES fondu administrēšanā iesaistītās ministrijas un citas institūcijas. Tai skaitā Korupcijas un novēršanas apkarošanas birojs sniedza priekšlikumus Revīzijas iestādes neatkarības nodrošināšanai, kas ir tikuši iestrādāti minētajos normatīvajos aktos²⁴;
- Revīzijas iestādes vadītājam, direktora vietniekiem un vecākajiem ekspertiem ir tiešas piekļuves tiesības Eiropas Komisijas elektroniskās datu apmaiņas sistēmai SFC2014 un SFC2021, kas nodrošina iespēju tiešai komunikācijai un ziņojumu iesniegšanai atbilstošajiem Eiropas Komisijas direktorātiem.

Eiropas Komisijas apstiprinājums par paļaušanos uz Revīzijas iestādes atzinumu

2014. gada 16. jūlijā Latvijas Revīzijas iestāde saņēma Eiropas Komisijas DG REGIO un Eiropas Komisijas DG EMPL vēstuli²⁵ saskaņā ar Padomes regulas 1083/2006 73(3). pantu, kurā tiek apliecināta paļaušanās uz Revīzijas iestādes viedokli.

Ētikas prasību un neatkarības ievērošana

Savā darbā Revīzijas iestāde piemēro Starptautiskās grāmatvežu ētikas standartu padomes izdoto Ētikas kodeksu²⁶ un Starptautiskās revīzijas un apliecinājumu standartu padomes izdoto Starptautisko kvalitātes vadības standartu²⁷. Lai novērstu iespējamus interešu konfliktus

²¹ 26.04.2022. MK noteikumi Nr. 262 “Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs, amatu klasifikācijas un amatu apraksta izstrādāšanas kārtība”: <https://likumi.lv/ta/id/332122>

²² 14.06.2022. MK noteikumu Nr. 342 “Noteikumi par Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam tehniskās palīdzības īstenošanu” 8.8. p. un Pielikuma 2.2. p.: <https://likumi.lv/ta/id/333322>

²³ 19.05.2023. ES fondu revīzijas departamenta reglamenta Nr. 1.1-4/12/4 33.3. punkts

²⁴ 14.07.2022. MK noteikumos Nr. 427 „Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas periodā”: <https://likumi.lv/ta/id/334046> un 29.04.2003. MK noteikumos Nr. 239 “Finanšu ministrijas nolikums”: <https://likumi.lv/ta/id/74752> 12.¹punkts

²⁵ 16.07.2014. Vēstule “Notification under the terms of Article 73(3) of Council Regulation (EC) No. 1083/2006 - Reliance on the opinion of the Audit Authority of Latvia”, Ref. Ares (2014) 2372667 - 16/07/2014

²⁶ 19.05.2023. ES fondu revīzijas departamenta reglamenta Nr. 1.1-4/12/4 5. punkts

²⁷ <https://www.iaasb.org/publications/international-standard-quality-management-isqm-1-quality-management-firms-perform-audits-or-reviews>

vadības un kontroles sistēmas auditu, darbību un citu revīziju ietvaros, Revīzijas iestāde nodrošina, ka:

- veicot vadības un kontroles sistēmas auditus, darbību un pārskatu revīzijas, auditori stingri ievēro minēto starptautiski akceptēto revidentu Ētikas kodeksu;
- visi auditori vienu reizi gadā, kā arī katra audita sākumā paraksta neatkarības un objektivitātes apliecinājumu, kurā apliecina, ka tiem nav interešu konflikta ar auditējamām personām, ka tie ievēro neatkarību, objektivitātes noteikumus, saistītos noteikumus un Starptautisko revīzijas un apliecinājuma standartu padomes izdotos standartus, kurus savā darbā izmanto Revīzijas iestāde.

Visi Revīzijas iestādes auditori, vecākie eksperti, Revīzijas iestādes vadītājs un Revīzijas iestādes vadītāja vietnieki ir valsts civildienesta ierēdņi. Interešu konflikta situācijas risināšanas kārtība ir atrunāta likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”²⁸, kurā ir noteikts, ka valsts amatpersona nekavējoties rakstveidā sniedz informāciju augstākai valsts amatpersonai vai koleģiālajai institūcijai:

- par pašas, savu radnieku vai darījumu partneru mantisko vai citu personisko ieinteresētību kādas darbības veikšanā, kura ietilpst tās amata pienākumos;
- par komercsabiedrībām, kuru dalībnieks, akcionārs, biedrs, **patiesais labuma guvējs**, pārraudzības, kontroles vai izpildinstitūcijas loceklis ir šī valsts amatpersona vai tās radnieks, vai par to, ka pati valsts amatpersona vai tās radnieks ir individuālais komersants, kas saņem attiecīgās publiskas personas institūcijas publisko iepirkumu, partnerības iepirkumu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu vai koncesiju, publiskas personas finanšu līdzekļus vai valsts vai pašvaldības garantētus kredītus, izņemot gadījumus, kad tos piešķir atklāta konkursa rezultātā.

Augstāka valsts amatpersona vai koleģiālā institūcija pēc iepriekšminētās informācijas saņemšanas uzdod attiecīgās valsts amatpersonas funkciju izpildi citai valsts amatpersonai. Valsts amatpersona pēc publiskas personas institūcijas vadītāja vai viņa pilnvarotas personas pieprasījuma rakstveidā sniedz tai informāciju, kas nepieciešama, veicot iekšējās kontroles pasākumus korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai.

Ja valsts amatpersonai, pildot amata pienākumus, kļūst zināma informācija par interešu konflikta situācijām vai iespējamiem korupcijas gadījumiem, tā informē publiskas personas institūcijas vadītāju, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju vai ģenerālprokuru. Ja valsts drošības iestādē strādājošai valsts amatpersonai, pildot amata pienākumus, kļūst zināma informācija par interešu konflikta situācijām, tā informē Satversmes aizsardzības biroja direktoru, bet par iespējamiem korupcijas gadījumiem — institūcijas vadītāju, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju vai ģenerālprokuru.

Atbilstoši likumam “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”²⁹ ierēdņiem ir pienākums iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam valsts amatpersonas deklarācijas (stājoties amatā, kārtējo gada, un beidzot pildīt amata pienākumus) elektroniskā veidā, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu. Deklarācijām ir publiski pieejamā un publiski nepieejamā daļa.

²⁸ 25.04.2002. likums “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”: <https://likumi.lv/ta/id/61913>

²⁹ 25.04.2002. likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 23.-26. panti

2. RISKĀ NOVĒRTĒJUMS

a) Izmantotās riska novērtējuma metodes paskaidrojums

Atbilstoši Regulas 77. pantam Revīzijas iestāde ir atbildīga par sistēmas auditu, darbību revīziju un pārskatu revīziju veikšanu nolūkā sniegt Eiropas Komisijai neatkarīgu apliecinājumu par vadības un kontroles sistēmu efektīvu darbību un Eiropas Komisijai iesniegtajos pārskatos iekļauto izdevumu likumību un pareizību. Riska novērtējuma metodes apraksts katram no šiem auditu veidiem sniegts zemāk.

Sistēmas auditu riska novērtējums

Izstrādājot revīzijas stratēģiju, atbilstoši Revīzijas iestādes iekšējai procedūrai “Kārtība, kādā tiek sagatavota un aktualizēta revīzijas stratēģija ES fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā” tiek veikts riska novērtējums visā audita vidē ar mērķi noteikt auditējamo sistēmu riska pakāpi un, pamatojoties uz šo novērtējumu, noteikt veicamo auditu prioritāti.

ES fondu vadības un kontroles sistēmas novērtēšanas pamatā ir COSO³⁰ modelis iekšējās kontroles sistēmas novērtēšanai. Tas aptver piecus savstarpēji saistītus iekšējās kontroles vides pamatelementus - kontroles vide, risku novērtējums, kontroles procedūras, informācija un komunikācija, uzraudzība, - kuri, savukārt, tiek iedalīti sīkāk 17 principos. Lai efektīva iekšējās kontroles sistēma samazinātu risku nesasniegt nospraustos mērķus, katram no pieciem iekšējās kontroles vides pamatelementiem un to attiecīgajiem principiem ir jābūt klātesošiem, un tiem ir jādarbojas kopā integrētā veidā (skatīt *1. attēlu*).

1. attēls COSO modeļa ilustrācija (angļu valodā)

Attiecībā uz ES fondiem dalībvalstīs Regulā ir noteiktas pamatprasības³¹ vadības un kontroles sistēmas novērtējumam, savukārt detalizēti pamatprasību kritēriji ir sniegti Eiropas Komisijas izdotajos “Metodiskajos norādījumos par vadības un kontroles sistēmas novērtējumu dalībvalstīs”³².

³⁰ The Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission: <https://www.coso.org/>, Internal Control – Integrated Framework, 2013

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija regulas Nr. 2021/1060 XI. pielikumā **uzskaitītās galvenās prasības jeb pamatprasības (key requirements)**

³² 31.05.2023. “Methodological Note for the Assessment of Management and Control System in the Member States” (Ref. ARES(2023)3757159, DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME)

Sistēmu auditu risku izvērtējumam šīs stratēģijas ietvaros COSO modeļa principi tiek attiecināti uz atbilstošajām Eiropas Komisijas noteiktajām pamatprasībām un kritērijiem, kas aptver visas dalībvalstij noteiktās funkcijas attiecībā uz Vadošo iestādi³³ un Grāmatvedības iestādi. Detalizēti auditējamo funkciju sarakstu saskaņā ar pamatprasībām un kritērijiem un COSO modeļa principiem skatīt stratēģijas 3.2. sadaļā 7. tabulā.

Sagatavojot un / vai aktualizējot šo revīzijas stratēģiju, tiek veikts riska novērtējums visā audita vidē ar mērķi noteikt katras Eiropas Komisijas dalībvalstij noteiktās funkcijas riska pakāpi. Tādējādi riska novērtējums sistēmas auditu plānošanai tiek veikts vienā līmenī – funkcijas līmenī. Šāda funkcijas līmeņa risku novērtēšana ir izvēlēta, ņemot vērā, ka secīgi jau otro plānošanas periodu pēc kārtas ir tikai viena programma ar vienu Vadošo iestādi, vienu Grāmatvedības iestādi un vienu Sadarbības iestādi.

Pamatojoties uz šo riska novērtējumu, tiek noteikta veicamo sistēmas auditu prioritāte un izstrādāts auditu plāns tuvākajiem trim gadiem.

Riska pakāpes vērtējumu ietekmē gan pastāvošā riska, gan kontroles riska faktori, kas definēti zemāk 1. tabulā un 2. tabulā.

1. tabula *Dalībvalstij noteiktajām funkcijām piemītošie riska faktori (Inherent risk factors)*

Nr. p.k.	Riska faktors	Riska faktora īpatsvars	Paskaidrojums	Vērtējuma sistēmas apraksts
1.	Funkcijas sarežģītība	Zems – 1 Vidējs – 2 Augsts – 3	Riski, kas saistīti ar funkcijas sarežģītību: - reglamentējošie dokumenti ir vispārīgi, trūkst atbilstošu vadlīniju; - reglamentējošie dokumenti ir lielā apjomā, sadrumstaloti, sarežģīta dokumentu struktūra; - daudz saistošu prasību, kas rada risku, ka tās var tikt nepilnīgi ieviestas; - nosacījumi var tikt atšķirīgi interpretēti; - nav noteikti skaidri kritēriji; - jomu skar biežas izmaiņas.	Zems – maz atšķirīgas interpretācijas iespēju, joma ir pietiekami reglamentēta Vidējs – iespējamās finansiālas sekas atšķirīgas nosacījumu interpretācijas vai normatīvā regulējuma trūkuma vai sarežģītas normatīvo aktu struktūras, sadrumstalotības rezultātā Augsts – funkcijas nodrošināšanas process ir sarežģīts un rada neatbilstību risku, vai jauna funkcija, kas nebija 2014.-2020. gada plānošanas periodā <i>Novērtējumā sākotnēji var tikt izmantota 2014.-2020. gada plānošanas perioda pieredze</i>

³³ Tai skaitā starpniekinstitūcijām, kurām Vadošā iestāde ir deleģējusi daļu savu funkciju – 12 Atbildīgās iestādes (Ekonomikas ministrija, Finanšu ministrija, Iekšlietu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Klimata un enerģētikas ministrija, Kultūras ministrija, Labklājības ministrija, Satiksmes ministrija, Tieslietu ministrija, Veselības ministrija, **Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija** un Valsts kanceleja) un 1 Sadarbības iestāde (Centrālā finanšu un līgumu aģentūra) – atbilstoši **24.10.2024. apstiprinātā** “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadošās iestādes un grāmatvedības iestādes vadības un kontroles sistēmas apraksts” **uz 30.06.2024.** 2.1.3. sadaļai

2.	Krāpšanas iespējamība, iespēja manipulēt ar finanšu rādītājiem	Zems – 1 Vidējs – 2 Augsts – 3	Jebkura nelikumīga darbība, kas saistīta ar maldināšanu, noklusēšanu vai ļaunprātīgu uzticības izmantošanu, manipulēšanu ar finanšu rādītājiem. Krāpšanu veic puses un iestādes, lai iegūtu naudu, mantu vai pakalpojumus, izvairītos no maksājumiem vai pakalpojumu zaudēšanas, saglabātu personiskas vai komerciālas priekšrocības, kā arī amatpersonas var izmantot dienesta stāvokli kāda komersanta vai komersantu grupas interesēs par samaksu vai citādu personīgo interešu motivēts.	Zems – maz iespējama, nav būtiskas ietekmes uz funkciju Vidējs – iespējama Augsts – paaugstināts interešu konflikta, korupcijas vai cita veida krāpšanas risks; vēsturiski (kopš iestāšanās ES) ir notikuši krāpšanas gadījumi <i>Novērtējumā sākotnēji var tikt izmantota 2014.-2020. gada plānošanas perioda pieredze</i>
3.	Funkcijas nozīme fondu mērķu sasniegšanā	Zems – 1 Vidējs – 2 Augsts – 3	Būtiskākie riski, kas tieši vai netieši apdraud deklarāciju pareizību un likumību.	Zems – neietekmē Vidējs – var ietekmēt, ja darbība tiek traucēta Augsts – nopietni apdraud, ja sistēma darbojas vāji vai nedarbojas. Procesam ir regulās noteikti strikti termiņi vai tā darbības trūkums var radīt <u>būtiskas</u> finansiālas sekas <i>Novērtējumā sākotnēji var tikt izmantota 2014.-2020. gada plānošanas perioda pieredze</i>

Katras funkcijas piemītošā riska faktora ietekmi uz konkrētās funkcijas darbību novērtē ar attiecīgu īpatsvara vērtību: 1 - zems risks, 2 - vidējs risks vai 3 - augsts risks saskaņā ar 1. tabulā norādīto vērtējuma sistēmas aprakstu.

2. tabula *Kontroles riska faktori (Control risk factors)*

Nr. p.k.	Riska faktors	Riska faktora īpatsvars	Paskaidrojums	Vērtējuma sistēmas apraksts
1.	Izmaiņas funkcijā	Zems – 1 Vidējs – 2 Augsts – 3	Pēc iepriekšējā audita veikto izmaiņu analīze. Par būtiskām izmaiņām var uzskatīt, piemēram, funkcijas administrējošo iestāžu reorganizāciju, strukturālas izmaiņas, atbildību sadalījumu izmaiņas, kontroļu atcelšanu vai jaunas kontroles, kā arī jaunas funkcijas.	Zems – izmaiņas kontroles procedūrās kopš pēdējā Revīzijas iestādes audita nav veiktas vai veiktas atsevišķas nebūtiskas izmaiņas Vidējs – veiktas daudz (nebūtiskas) izmaiņas kontroles procedūrās Augsts – veiktas būtiskas izmaiņas kontroles procedūrās vai jauna funkcija, kā arī ieviestas jaunas kontroles, kuras līdz šim nav testētas <i>Novērtējumā sākotnēji var tikt izmantota 2014.-2020. gada plānošanas perioda pieredze</i>

2.	Izveidoto kontroļu kvalitāte	Zems – 1 Vidējs – 2 Augsts – 3	Gada kontroles ziņojumā sniegtais vērtējums par funkciju (pamatprasību / kritēriju), kā arī visu veikto sistēmas auditu un darbību revīziju ziņojumos ietverto problēmu un risku analīze.	Zems – attiecībā uz funkcijas kontrolēm ir konstatētas nebūtiskas problēmas bez sistēmiskas un finanšu ietekmes (kategorija 1 vai kategorija 2 bez iespējama finansiāla riska) Vidējs – attiecībā uz funkcijas kontrolēm konstatētas būtiskas problēmas un ir iespējamās finansiālas sekas (kategorija 2) Augsts – attiecībā uz funkcijas kontrolēm ir konstatētas sistēmiskas problēmas, kas radīja finansiālas sekas (kategorija 3 vai 4; vai kategorija 2 ar finansiālām sekām, kas ir iestājušās) <i>Novērtējumā sākotnēji var tikt izmantota 2014.-2020. gada plānošanas perioda pieredze</i>
----	------------------------------	--------------------------------------	---	---

Katras funkcijas kontroles riska faktora ietekmi uz konkrētās funkcijas (pamatprasības / kritērija) darbību novērtē ar attiecīgu īpatsvara vērtību: 1 - zems risks, 2 - vidējs risks vai 3 - augsts risks saskaņā ar 2. tabulā norādīto vērtējuma sistēmas aprakstu.

Kopējais funkcijas riska novērtējums tiek noteikts, piešķirot novērtējumu katram riska faktoram un sareizinot *Funkcijām piemītošo riska faktoru* kopējo vērtību un *Kontroles riska faktoru* kopējo vērtību.

Atbilstoši kopējā riska novērtējumā iegūtajam punktu skaitam nosaka funkcijas (pamatprasības / kritērija) riska līmeni sistēmas auditu veikšanai, skatīt 3. tabulu un 4. tabulu.

3. tabula *Kopējā riska novērtējuma matrica*

Kontroles riska faktori	Piemītošie riska faktori						
	18	24	30	36	42	48	54
	15	20	25	30	35	40	45
	12	16	20	24	28	32	36
	9	12	15	18	21	24	27
	6	8	10	12	14	16	18
*Krāsu apzīmējums: Zaļš – zems risks, Dzeltens – vidējs risks, Sarkans – augsts risks							

4. tabula *Sistēmas auditu prioritātes noteikšana*

Kopējais riska novērtējums, punktos	Audita prioritāte
6 - 15	Zema
16 - 25	Vidēja
26 - 54	Augsta

Veiktais risku novērtējums apkopots 3. pielikumā.

Projektu līmeņa riska analīze tiek veikta ar mērķi atlasīt paraugu kontroles un substantīvajiem testiem sistēmas efektivitātes novērtēšanai konkrētu auditu plānošanas stadijā. Riska analīze un parauga atlase ir noteikta Revīzijas iestādes iekšējās procedūrās, kā arī plānošanas stadijā tā tiek dokumentēta standarta darba dokumentā.

Var tikt iekļauts šāds minimālais izlases apjoms atkarībā no sākotnējā institūcijas kontroles novērtējuma iepriekšējā pārskata periodā, kā norādīts 5. tabulā. Gadījumos, ja atklāto kļūdu skaits ir lielāks par sagaidāmo kļūdu skaitu, parauga apjoms var tikt paplašināts.

5. tabula *Projektu atlase sistēmu auditu ietvaros atkarībā no riska analīzes*

Sākotnējais institūcijas novērtējums (Kategorija 1-4 ³⁴)	Auditam minimālais atlasāmo audita vienību skaits	Sagaidāmais kļūdu skaits
1	7	• Zemas prioritātes – 2 kļūdas • Vidējas prioritātes – 1 kļūda • Augstas prioritātes – neviena kļūda
2	8	
3	9	
4	10	

- Par zemas prioritātes kļūdām tiek uzskatītas tehniska rakstura kļūdas, kurām nav finansiālās ietekmes vai ietekmes uz pamatprasību un vērtēšanas kritēriju novērtējumu;
- Par augstas prioritātes kļūdām tiek uzskatītas kļūdas, kurām ir vai var būt finansiālas sekas vai ietekme uz pamatprasību un vērtēšanas kritēriju novērtējumu;
- Par vidējas prioritātes kļūdām tiek uzskatītas tādas kļūdas, kuras nav klasificējamās kā augstas vai zemas prioritātes.

Galvenais nosacījums ir, lai izlase ir reprezentatīva, un tajā ir iekļauti:

- projekti no visiem fondiem (ERAF, KF, ESF+, TPF),
- pēc iespējas vairāk dažādi specifiskie atbalsta mērķi (SAM) un pasākumi,
- dažādas institūcijas – atbildīgās iestādes (ja ir datu kopā),
- finanšu instrumenti (ja ir datu kopā),
- dažādi finansējuma saņēmēju veidi (valsts iestādes, pašvaldības, privātpersonas, nevalstiskās organizācijas),
- citas īpašas aktivitātes vai projekti, ja tādi ir (piemēram, projekti, kur pārbaudāmā institūcija vienlaicīgi pilda atbildīgās/sadarbības iestādes funkcijas un ir finansējuma saņēmējs - *umbrella* jeb kaskadētie projekti).

Darbību revīziju riska novērtējums

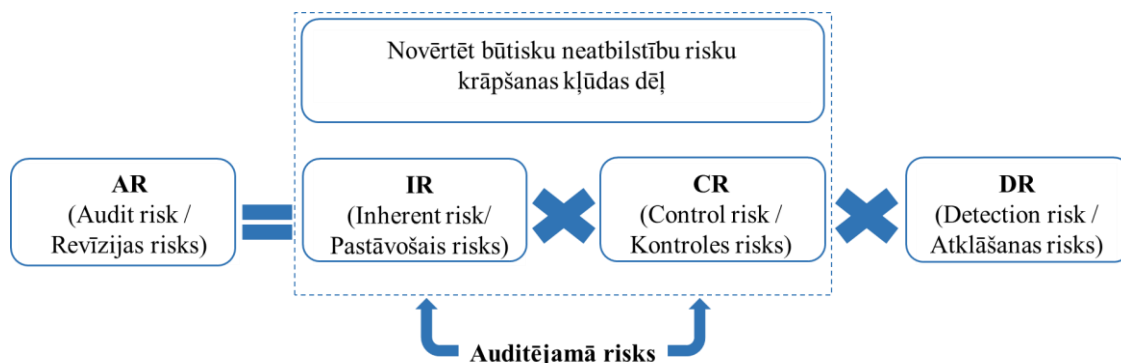
Darbību revīzijas riska novērtēšanas mērķis ir noteikt parametrus revīzijas izlasei. Izlases noteikšanas parametri tiek izmantoti formulā, ar kuras palīdzību nosaka izlases vienību skaitu. Izlases vienības tiek atlasītas, izmantojot specializētu datorprogrammu. Formulas un parametri tiek noteikti atbilstoši Eiropas Komisijas izlases vadlīnijām³⁵.

³⁴ Atbilstoši “Metodiskajos norādījumos par vadības un kontroles sistēmas novērtējumu dalībvalstīs” (31.05.2023. “Methodological Note for the Assessment of Management and Control System in the Member States” (Ref. ARES (2023)3757159, DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME) 1. sadaļā noteiktajām kategorijām

³⁵ Eiropas Komisijas 20.01.2017. vadlīnijas revīzijas iestādēm par atlases metodēm (Guidance on sampling methods for audit authorities, Programming periods 2007-2013 and 2014-2020, EGESIF_16-0014-00, DG REGIO, DG EMPL, DG MARE)

Revīzijas riska (AR) noteikšanai izmanto risku novērtēšanas modeli, kas sastāv no trim komponentēm: AR (revīzijas risks) = IR (pastāvošais risks) x CR (kontroles risks) x DR (atklāšanas risks), skatīt 2. attēlu.

2. attēls Revīzijas riska noteikšana

Sagatavojot atzinumu par vadības un kontroles sistēmas darbības efektivitāti, Revīzijas iestāde ņem vērā iepriekšējā perioda:

1. sistēmas auditu rezultātus – saistībā ar pastāvošo risku un kontroles risku novērtējumu;
2. darbību revīziju rezultātus – saistībā ar atklāšanas risku³⁶.

Ticamības līmeni, lai noteiktu izlases tehniskos parametrus, Revīzijas iestāde nosaka, pamatojoties uz kopējo secinājumu par vadības un kontroles sistēmas efektivitāti (vadības un kontroles sistēmas pārliecības līmeni)³⁷. Maksimālais būtiskuma līmenis ir 2 %³⁸, skatīt 6. tabulu.

6. tabula Ticamības līmeņa noteikšana

Pārliecības līmenis no sistēmas auditiem	Pārliecība no sistēmas	Ticamības līmenis
1 – darbojas labi, trūkumi nav konstatēti vai ir konstatēti maznozīmīgi trūkumi	Augsta	60%
2 – darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi	Vidēja	70%
3 – darbojas daļēji, ir nepieciešami būtiski pilnveidojumi	Vidēja	80%
4 – nedarbojas, konstatēti būtiski trūkumi	Zema	Ne zemāks kā 90%

Pārskatu revīziju riska novērtējums

Katru grāmatvedības gadu atbilstoši Regulas 77. panta 1. punkta prasībām Revīzijas iestāde veic finanšu auditu jeb pārskatu revīziju par Eiropas Komisijai deklarētajām summām. Riska novērtējumā tiek ņemti vērā sistēmu auditu un darbību revīziju rezultāti, kā arī deklarēto summu jeb audita populācijas kvantitatīvās (aritmētisko kļūdu) un kvalitatīvās analīzes rezultāti.

³⁶ Atbilstoši Eiropas Komisijas 20.01.2017. vadlīniju revīzijas iestādēm par atlases metodēm 3. sadaļai

³⁷ Eiropas Komisijas 20.01.2017. vadlīniju revīzijas iestādēm par atlases metodēm 3.2.1. punkts

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija regulas Nr. 2021/1060 XX. Pielikuma 5.9. punkts un Eiropas Komisijas 20.01.2017. vadlīniju revīzijas iestādēm par atlases metodēm 4.9. punkts

Pārskatu revīzijas apjomā var tikt iekļauta arī sistēmu auditu 9. pamatprasības un 10. pamatprasības kritēriju (skatīt 7. tabulu 3.2. sadaļā) novērtēšana, attiecīgi paredzot papildus audita procedūras Vadošajā iestādē vai Grāmatvedības iestādē. Riski tiek novērtēti atbilstoši augstāk aprakstītajam sistēmu auditu risku vērtējumam, kā arī ņemot vērā darbību revīzijās atklāto.

b) Iekšējās riska novērtējuma atjaunināšanas procedūras

Atbilstoši “Kārtībai, kādā tiek sagatavota un aktualizēta revīzijas stratēģija Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā” Revīzijas iestāde risku novērtējumu veic ne retāk kā reizi gadā pēc tam, kad ir sagatavots un Eiropas Komisijai iesniegts Gada kontroles ziņojums un atzinums par iepriekšējo grāmatvedības gadu. Tas ir brīdis, kad ir apzināti un izanalizēti būtiskākie iepriekšējā perioda riski, kā arī trūkumi un joprojām pilnveidojamās jomas vadības un kontroles sistēmā kopumā.

Stratēģijā tiek noteikts sistēmu auditu (tai skaitā tematisko jomu), darbību revīziju un pārskatu revīziju (ja nepieciešams) riska līmenis. Atbilstoši šim riska novērtējumam tiek aktualizēts un / vai papildināts audita darba plāns tuvākajiem trim gadiem (skatīt 4. pielikumu). Stratēģija ar auditu plānu informatīvos nolūkos tiek publiskota ES fondu tīmekļa vietnē www.esfondi.lv³⁹.

3. METODOLOĢIJA

3.1. Pārskats

a) Atsauce uz starptautiski pieņemtiem revīzijas standartiem, ko revīzijas iestāde piemēros, veicot revīzijas darbu

Revīzijas iestāde strādā saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas un apliecinājuma standartu padomes (International Auditing and Assurance Standards Board - IAASB) izdotajiem standartiem.

Informācijas tehnoloģiju sistēmas audits piemēro ISO 27001:2022 standartu, ISACA⁴⁰ izdotos IT audita, pārlicības un kontroles standartus un COBIT vadlīnijas.

b) Informācija par to, kā revīzijas iestāde gūs pārlicību attiecībā uz programmām standarta pārvaldības un kontroles sistēmā un attiecībā uz programmām ar uzlabotiem samērīgiem pasākumiem (galveno pamatelementu apraksts – revīziju veidi un to tvērums)

Saskaņā ar 2023. gada 12. septembrī apstiprināto un 2024. gada 24. oktobrī aktualizēto “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadošās iestādes un grāmatvedības iestādes vadības un kontroles sistēmas aprakstu” Vadošā iestāde programmai “Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021.-2027. gadam” (CCI: 2021LV16FFPR001) nav paredzējusi piemērot uzlabotus samērīgus pasākumus.

Lai gūtu pārlicību par programmai izstrādātās vadības un kontroles sistēmas darbību, Revīzijas iestāde veiks šādus auditus:

³⁹ Atbilstoši 14.07.2022. Ministru kabineta noteikumu Nr. 427 “Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā” 6. p.

⁴⁰ Information Systems Audit and Control Association

- **sistēmas audits** – lai pārliecinātos par vadības un kontroles sistēmas efektīvu darbību, tai skaitā atbilstoši veiktajam risku izvērtējumam (skatīt stratēģijas 2. sadaļu) un atbilstoši Eiropas Komisijas definētajām pamatprasībām un kritērijiem⁴¹ (sīkāk skatīt 3.2. sadaļu);
- **projektu revīzijas** - lai pārliecinātos par Eiropas Komisijai iesniegtajos pārskatos iekļauto izdevumu likumību un pareizību (sīkāk skatīt 3.3. sadaļu);
- **pārskatu revīzijas** – lai pārliecinātos par Eiropas Komisijai iesniegto pārskatu pilnīgumu, precizitāti un patiesumu;
- **pārvaldības deklarācijas pārbaudes** – lai salīdzinātu Vadošās iestādes pārvaldības deklarācijā ietvertos apgalvojumus ar Revīzijas iestādes veikto sistēmas auditu, revīziju un pārskatu revīzijas rezultātā izdarītajiem secinājumiem.

Detalizētu sistēmas auditu, darbību revīziju un citu revīziju plānu turpmākajiem trīs gadiem - laika periodam līdz 2028. gada 15. februārim skatīt stratēģijas 4. pielikumā.

c) **Atsauces uz ieviestām procedūrām gada kontroles ziņojuma un revīzijas atzinuma sagatavošanai, kas Komisijai jāiesniedz saskaņā ar šīs regulas 77. panta 3. punktu**

Gada kontroles ziņojums un atzinums saskaņā ar Regulas 77. panta 3. punktu ir būtiskākais Revīzijas iestādes darba rezultāts, ar kura iesniegšanu Eiropas Komisijai tiek sniegts neatkarīgs apliecinājums par izveidotās vadības un kontroles sistēmas efektīvu darbību un Eiropas Komisijai iesniegtajos pārskatos iekļauto izdevumu likumību un pareizību.

Lai nodrošinātu Eiropas Komisijai sniegtā revīzijas atzinuma un gada kontroles ziņojuma pareizību un uzticamību, nacionālā līmenī “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības likumā”⁴² ir nostiprinātas Revīzijas iestādes tiesības veikt papildu pārbaudes, kas nav tiešā veidā saistītas ar konkrēto projektu, bet varētu ietekmēt projekta atbilstību Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem vai ES fondu izlietošanas efektivitāti.

Atzinuma un gada kontroles ziņojuma sagatavošanas termiņi un galvenais to saturs ir noteikti Revīzijas iestādes darbību reglamentējošajos Ministru kabineta noteikumos⁴³. Detalizēta Gada kontroles ziņojuma un revīzijas atzinuma sagatavošanas kārtība ir noteikta Revīzijas iestādes iekšējā procedūrā “Kārtība, kādā tiek sagatavots Gada kontroles ziņojums un atzinums Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā”.

Lai nodrošinātu savlaicīgu un savstarpēji saskaņotu gada pārskatu, tai skaitā Revīzijas iestādes gada kontroles ziņojuma un atzinuma, sagatavošanu un iesniegšanu Eiropas Komisijai saskaņā ar Regulas 98. panta 1. punkta prasībām, Finanšu ministrijas iekšējos noteikumos par ES fondu vadībā iesaistīto iestāžu sadarbības kārtību⁴⁴ ir paredzēta atsevišķa sadaļa kontu slēguma sagatavošanai un iesniegšanai Eiropas Komisijai. Pamatojoties uz šo kārtību, katru

⁴¹ Atbilstoši 31.05.2023. “Methodological Note for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States” (DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME), Ref. Ares (2023)3757159

⁴² 07.04.2022. “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības likuma” 13. panta 3. daļas 2. p.: <https://likumi.lv/ta/id/331743>

⁴³ 14.07.2022. Ministru kabineta noteikumu Nr. 427 “Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas periodā” 38. pants

⁴⁴ 18.12.2024. Finanšu ministrijas Iekšējo noteikumu Nr. 1.1-5/12/23 “Kārtība, kādā Finanšu ministrija, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra un Valsts kase sadarbojas Eiropas Savienības fondu ieviešanas un uzraudzības jautājumos” 5. pielikuma II. daļa “Kontu slēguma sagatavošana un iesniegšana EK”

gadu tiek saskaņots un ievērots laika grafiks detalizētai dokumentu apmaiņai starp Revīzijas iestādi, Vadošo iestādi, Sadarbības iestādi un Grāmatvedības iestādi.

- d) Atsauce uz revīzijas rokasgrāmatām vai procedūrām, kurās ietverts revīzijas darba galveno posmu apraksts, tostarp to kļūdu klasificēšana un apstrāde, kas konstatētas, sagatavojot gada kontroles ziņojumu, kurš jāiesniedz Komisijai saskaņā ar 77. panta 3. punkta b) apakšpunktu

Revīzijas iestāde ir izstrādājusi procedūras un citus juridiski saistošus dokumentus, kas ietver informāciju par Revīzijas iestādes juridisko struktūru, audita procesu raksturojumu, audita procedūrām un ziņojuma sagatavošanas procedūrām. Revīzijas iestādes izstrādātās un audita darbā izmantotās iekšējās procedūras aptver visus audita un darba organizācijas posmus, tai skaitā informāciju par sistēmu auditiem, darbību revīzijām, pārskatu revīzijām un pārvaldības deklarācijas pārbaudēm.

Revīzijas iestādes procedūras un citi juridiski saistoši dokumenti ir pieejami Revīzijas iestādes kopējā diskā, kā arī to saraksts pievienots šīs stratēģijas 5. pielikumā.

Auditos konstatēto kļūdu klasificēšana un apstrāde, sagatavojot gada kontroles ziņojumu, ir iekļauta darbību revīziju procedūrā “Kārtība, kādā tiek veiktas darbību revīzijas Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā”, kā arī aprakstīta šīs stratēģijas 3.3. sadaļā (skatīt 3.3. a) *Pārbaužu rezultātu analīze*).

3.2. Pārvaldības un kontroles sistēmu pienācīgas darbības revīzijas (sistēmas revīzijas)

Revidējamo struktūru/struktūrvienību identifikācija, kā arī attiecīgās galvenās prasības sistēmas revīziju kontekstā. Sarakstā iekļauj visas struktūras, kas ir ieceltas pēdējo divpadsmit mēnešu laikā.

Revīzijas iestāde veic visu Eiropas Komisijas dalībvalstij noteikto funkciju attiecībā uz Vadošo iestādi un Grāmatvedības iestādi auditus atbilstoši riska izvērtējumam (sīkāk skatīt stratēģijas 2.a) sadaļā *Sistēmu auditu riska novērtējums*) un noteiktajai audita prioritātei (skatīt 3. pielikumu).

Sistēmu auditi var tikt veikti par visām funkcijām un iestādēs, kas ir iesaistītas konkrētās funkcijas nodrošināšanā. Tiek novērtētas visas pamatprasības un kritēriji, kas ir saistoši konkrētajai funkcijai un iestādei, par pamatu ņemot Eiropas Komisijas metodiskajos norādījumos noteiktās pamatprasības un kritērijus⁴⁵.

Atbilstoši minētajiem metodiskajiem norādījumiem tiek sniegts vērtējums 10 pamatprasībām, izmantojot 33 kritērijus un piešķirot novērtējuma kategoriju 1 līdz 4:

- 1 - darbojas labi, trūkumi nav konstatēti vai ir konstatēti maznozīmīgi trūkumi;
- 2 - darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi;
- 3 - darbojas daļēji, ir nepieciešami būtiski pilnveidojumi;
- 4 - nedarbojas, konstatēti būtiski trūkumi.

Revīzijas iestādes auditējamo funkciju sarakstu un identificētās auditējamās iestādes skatīt 7. tabulā.

⁴⁵ 31.05.2023. “Methodological Note for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States” (DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME), Ref. Ares (2023)3757159

7. tabula Revīzijas iestādes auditējamo funkciju saraksts

Tēma	Pamatprasība (PP)	Kritērijs (neoficiāls saīsināts tulkojums no angļu valodas)	Auditējamās iestādes	COSO modelis
PP1 – Normatīvie akti un kontroles vide, risku vadība	1. Atbilstošs funkciju nošķirums un atbilstošas rakstiskas procedūras ziņošanai par starpniekstrukturai deleģētajiem uzdevumiem un to pārraudzība un uzraudzība	1.1. Skaidrs vadības un kontroles sistēmas struktūras apraksts, lai nodrošinātu skaidru funkciju un uzdevumu sadali un nošķiršanu (t.sk. funkcijām, ko veic pati Vadošā iestāde un ko tā ir deleģējusi starpniekinstitūcijām)	Vadošā iestāde (t.sk. Atbildīgās iestādes)	Kontroles vide Risku novērtējums
		1.2. Ir ieviestas procedūras (tostarp rakstiskas kārtības un / vai rokasgrāmatas), jo īpaši attiecībā uz tādiem procesiem kā - Projektu atlase - Projektu uzraudzības pārbaudes - Risku pārvaldība - Neatbilstoši veiktu izdevumu ieturēšana - Maksājumi finansējuma saņēmējiem - Atbalsts Uzraudzības Komitejas darbam - Grāmatvedības funkcija	Sadarbības iestāde	Informācija un komunikācija
		1.3. Atbilstošas rakstiskas procedūras un ziņošanas mehānismi starpniekinstitūcijām deleģēto uzdevumu uzraudzībai un monitorēšanai		
		1.4. Funkciju nodalīšanas prasības ievērošana Vadošajā iestādē, kā arī starp Vadošo iestādi un citām programmas institūcijām		
PP2, PP3 – Projektu atlase	2. Atbilstoši kritēriji un procedūras darbību atlasei	3.3. Atbilstoša projektu atlases metodika un kritēriji	Vadošā iestāde (t.sk. Atbildīgās iestādes)	Kontroles procedūras
		3.4. Precīzi definēti un nepārprotami programmas atbilstības nosacījumi atbilstošā valsts/reģionālajā līmenī		
		3.5. Projektu pieteikumu elektroniska reģistrācija saņemšanas brīdī, izsūtīts saņemšanas apliecinājums pieteicējam, tiek glabāta elektroniska uzskaite par katra pieteikuma apstiprināšanas statusu	Sadarbības iestāde	
		3.6. Projektu pieteikumi tiek vērtēti saskaņā ar piemērojamiem kritērijiem (t.sk. dubultā finansējumu kontrole), vērtēšanas komisijai ir nepieciešamā ekspertīze un neatkarība, tai ir pienākums atklāt interešu konflikta neesamību		
		3.7. Lēmumus par projektu pieteikumu pieņemšanu vai noraidīšanu pieņem attiecīgi pilnvarota Vadošās iestādes / starpniekinstitūcijas persona, rezultātus paziņo pieteikuma iesniedzējam rakstiski līgumā vai lēmumā, ir skaidri izklāstīti akceptēšanas vai noraidīšanas iemesli. Pārsūdzības kārtība un ar to saistītie lēmumi tiek publicēti		
		3.8. Ir atbilstoša dokumentācija par vērtēšanas procesu		

	3. Atbilstoša informācija saņēmējiem par atbalsta nosacījumiem, kas piemērojami atlasītajām darbībām	3.1. Atbilstoša sistēma un procedūras, lai nodrošinātu, ka finansējuma saņēmējiem ir piekļuve nepieciešamajai informācijai un viņi saņem atbilstīgas norādes 3.2. Projektu atlases konkursi ir publicēti, informācija pieejama tīmekļa vietnē 3.3. Finansējuma saņēmēji ir pienācīgi informēti par viņu tiesībām un pienākumiem		Informācija un komunikācija
PP4 – Vadības un kontroles aktivitātes	4. Atbilstoša pārvaldības verifikācija, tostarp atbilstošas procedūras finansējuma, kas nav saistīts ar izmaksām, nosacījumu izpildes pārbaudei un vienkāršotu izmaksu iespējām	4.1. Atbilstošas procedūras vadības un kontroles pārbaudēm (biežumam un apjomam), ex-ante noteiktos riskos balstītas un proporcionālas identificētajiem riskiem. Atbilstošas procedūras regulārai risku vērtējuma aktualizēšanai 4.2. Vadošā iestāde / starpniekinstitūcija veic riskos balstītas vadības un kontroles pārbaudes pirms kontu iesniegšanas Eiropas Komisijai (administratīvās pārbaudes, pārbaudes uz vietām) 4.3. Atbilstošas rakstiskas procedūras un pārbaudes lapas vadības un kontroles pārbaudēm, dokumentēti rezultāti 4.4. Programmām, kurām piemēro uzlabotus samērīgus pasākumus (EPA) - tiek ievērotas nacionālās procedūras un, ja Vadošā iestāde paļaujas uz ārējām institūcijām, ir pietiekami pierādījumi par to kompetenci 4.5. Tiek saglabāti pierādījumi par vadības un kontroles pārbaudēm un konstatēto trūkumu novēršanu	Vadošā iestāde Sadarbības iestāde	Kontroles procedūras
PP5 – Revīzijas liecības	5. Efektīva sistēma, kas nodrošina, ka tiek glabāti visi dokumenti, kas nepieciešami revīzijas liecībai	5.1. Ir izveidotas atbilstošas sistēmas un procedūras, lai nodrošinātu, ka visi dokumenti, kas nepieciešami revīzijas izsekojamībai, kā noteikts Regulas XIII. pielikumā, tiek glabāti atbilstošā līmenī un saskaņā ar Regulas 82. panta prasībām par dokumentu pieejamību. (skatīt arī kritērijus Nr. 2.6. un Nr. 4.5.)	Vadošā iestāde (t.sk. Atbildīgās iestādes) Sadarbības iestāde	Kontroles procedūras
PP6 – IT sistēma	6. Uzticama elektroniskā sistēma (tostarp savienojumi ar elektroniskajām datu apmaiņas sistēmām ar saņēmējiem), kas paredzēta datu reģistrēšanai un glabāšanai uzraudzības, izvērtēšanas, finanšu pārvaldības, verifikācijas un revīzijas nolūkos, tostarp atbilstoši procesi, lai nodrošinātu datu un lietotāju autentifikācijas drošību, integritāti un konfidencialitāti	6.1. Efektīva un atbilstoša elektroniska sistēma datu vākšanai un datu apmaiņai ar Eiropas Komisiju, aptverot Regulas XVI. Pielikuma 4. daļā uzskaitītos elementus 6.2. Elektroniska datu apmaiņas sistēma starp finansējuma saņēmējiem un visām programmas iestādēm, kas darbojas saskaņā ar Regulas 69. panta 8. punktu un XIV. pielikumu 6.3. Atbilstošas procedūras, lai nodrošinātu datu ievades un uzglabāšanas ticamību 6.4. Atbilstošas procedūras, lai nodrošinātu sistēmas drošību un uzturēšanu, datu integritāti un konfidencialitāti, datu ievadītāja autentifikāciju, datu un dokumentu glabāšanu, datu aizsardzību	Vadošā iestāde (t.sk. Atbildīgās iestādes) Sadarbības iestāde	Kontroles procedūras Informācija un komunikācija Uzraudzība

PP7 – Pret krāpšanas pasākumi	7. Samērīgu krāpšanas apkarošanas pasākumu efektīva īstenošana	7.1. Savlaicīgs krāpšanas riska novērtējums, iekļaujot interešu konflikta risku, regulāra (reizi gadā vai divos) krāpšanas riska novērtējuma atjaunošana, Vadošās iestādes vadītāja apstiprināti riska novērtējuma rezultāti	Vadošā iestāde (t.sk. Atbildīgās iestādes)	Uzraudzība
		7.2. Pret krāpšanas pasākumi un procedūras interešu konflikta novēršanai ir strukturētas trīs galvenajos elementos: novēršana, atklāšana un labošana	Sadarbības iestāde	
		7.3. Ir ieviesti un efektīvi darbojas atbilstoši pasākumi, lai novērstu, atklātu un labotu pārkāpumus, tostarp (aizdomu par) krāpšanas gadījumus, kā arī identificētu “sarkanos karogus” un krāpšanas rādītājus, tostarp atbilstīga datu vākšana par labuma guvēju un līgumslēdzēju faktiskajiem īpašniekiem un digitālo informāciju, piemēram, izmantojot datu ieguves vai riska vērtēšanas rīku.		
		7.4. Ir ieviesti atbilstoši pasākumi ziņošanai un uzraudzībai par neatbilstībām, (aizdomu par) krāpšanas gadījumiem, t.sk. interešu konfliktu. Aizdomu par krāpšanu gadījumi tiek paziņoti kriminālizmeklēšanas iestādēm. Nodrošināta pietiekama koordinācija starp iesaistītajām iestādēm un EPPO, OLAF (t.sk. elektroniski ziņojumi IMS).		
PP8 – Pārvaldības deklarācija	8. Atbilstošas procedūras pārvaldības deklarācijas izstrādei	8.1. Pārvaldības deklarācija tiek sastādīta saskaņā ar Regulas XVIII. pielikumā noteikto veidni, un atbilstošas procedūras nodrošina tās savlaicīgu iesniegšanu kā daļu no apliecinājuma paketes līdz nākamā pārskata gada 15. februārim (vai 1. martam)	Vadošā iestāde	Uzraudzība
		8.2. Ir ieviesti pasākumi, lai nodrošinātu, ka Revīzijas iestādei savlaicīgi tiek iesniegta pārvaldības deklarācija un pamatojošie dokumenti, lai tā varētu izpildīt Regulas XIX. Pielikumā noteiktos pienākumus	Sadarbības iestāde	
PP9, PP10 – MPEK un pārskatu sagatavošana	9. Atbilstošas procedūras, kas paredzētas tam, lai apstiprinātu, ka pārskatos iekļautie izdevumi ir likumīgi un pareizi	9.1. Atbilstošas procedūras, lai nodrošinātu, ka izdevumi, par kuriem Eiropas Komisijai ir pieprasīta atmaksa un kas ir iekļauti pārskatos, atbilst piemērojamajiem tiesību aktiem, programmai un projektu atbalsta nosacījumiem. Šādas procedūras nodrošina izdevumu likumības un pareizības apstiprinājuma konsekvenci pārskatos ar uz risku balstītu pārvaldības pārbaužu un Revīzijas iestādes veikto revīziju rezultātiem.	Vadošā iestāde	Kontroles procedūras
	10. Atbilstošas procedūras maksājumu pieteikumu un pārskatu izstrādei un iesniegšanai un pārskatu pilnīguma, precizitātes un patiesuma apstiprināšanai	10.1. Maksājumu pieteikumus sagatavo saskaņā ar Regulas XXIII. Pielikuma veidni un iekļauj atbilstošos izdevumus, kas radušies finansējuma saņēmējiem. Maksājumu pieteikumus Eiropas Komisija var atlīdzināt tikai par izdevumiem, kas saistīti ar konkrētiem mērķiem, kuriem ir izpildīti veicinošie (<i>enabling conditions</i>) vai kas to veicina	Grāmatvedības iestāde	Uzraudzība
		10.2. Atbilstošas procedūras, lai nodrošinātu pārskatu pilnīgumu, precizitāti un patiesumu		

		saskaņā ar Regulas 98. pantu un XXIV. pielikumā norādīto veidni. Elektroniskā uzskaitē tiek veikta par visiem pārskatu elementiem, ieskaitot maksājumu pieteikumus.		
		10.3. Pastāv sistemātiska un savlaicīga datu apmaiņas informācijas sistēma starp Vadoši iestādi / starpniekinstitūciju un iestādi, kas veic grāmatvedības funkciju, jo īpaši, lai nodrošinātu regulāru un savlaicīgu attiecīgās informācijas saņemšanu, lai sagatavotu maksājumu pieteikumus un pārskatus Eiropas Komisijai.		

Sistēmu auditu veikšanai visos Revīzijas iestādes auditējamās ES fondos un citos ārvalstu finanšu instrumentos ir izstrādāta detalizēta iekšējā procedūra “Kārtība, kādā tiek veikti sistēmu audiiti”.

Sistēmas auditu rezultātā tiek izdarīts secinājums Atzinuma apgalvojumam: “the management and control system functions properly”⁴⁶.

Attiecīgā gadījumā atsauce uz revīzijas struktūru, kurai revīzijas iestāde uztic šo revīziju veikšanu.

Revīzijas iestāde plāno veikt sistēmas auditus ar saviem resursiem, netiek plānota sistēmu auditu uzticēšana citām revīzijas struktūrām.

Informācija par visām sistēmas revīzijām, kuru mērķis ir konkrētas tematiskās jomas vai struktūras, piemēram:

- administratīvo verifikāciju un pārvaldības verifikāciju uz vietas kvalitāte un kvantitāte attiecībā uz piemērojamajiem tiesību aktiem, tādiem kā publiskā iepirkuma noteikumi, valsts atbalsta noteikumi vai vides prasības;
- projektu atlases un pārvaldības verifikāciju kvalitāte vadošās iestādes vai starpniekstruktūras līmenī;
- finanšu instrumentu izveidošana un īstenošana finanšu instrumentus īstenojošo struktūru līmenī;
- elektronisko sistēmu darbība un drošība un to savienojums ar Komisijas elektronisko datu apmaiņas sistēmu;
- vadošās iestādes sniegto ar mērķrādītājiem un starpposma rādītājiem saistīto datu un datu par programmas virzību uz mērķu sasniegšanu uzticamība;
- finanšu korekcijas (un atskaitījumi no kontiem);
- efektīvu un samērīgu krāpšanas apkarošanas pasākumu īstenošana, pamatojoties uz krāpšanas riska novērtējumu.

Uz šīs stratēģijas sagatavošanas brīdi Revīzijas iestāde ir veikusi risku novērtējumu funkciju līmenī (detalizēti skatīt 2.a) sadaļu), uz ko balstoties ir noteikta veicamo sistēmas auditu prioritāte un izstrādāts auditu plāns tuvākajiem trim gadiem (skatīt 3. pielikumu).

2025. gadā tiek plānots veikt divus tematiskos sistēmu auditus:

- Projektu atlases audits atklātām atlasēm (APIA) sadarbības iestādē;
- IT un rādītāju uzraudzības audits vadošajā iestādē un sadarbības iestādē.

Projektu atlase ir viena no kritiskajām funkcijām ES fondu ieviešanā, un iepriekšējā plānošanas periodā Revīzijas iestāde ir konstatējusi virkni nepilnību projektu atlases posmā. Tā kā 2021.-2027. gada plānošanas periodam projektu atlase ir pakāpeniski uzsākta jau

⁴⁶ 26.07.2023. “Methodological Note on the Annual Control Report, Audit Opinion and Treatment of Errors programming Period 2021-2027” (DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME), CPRE_23-0013-02

2023. gadā, Revīzijas iestāde plāno veikt tematisko projektu atlases auditu ar fokusu tieši uz atklātajām projektu atlasēm un projektu rindošanu 2025. gadā. Savukārt IT un rādītāju uzraudzības audits tiek plānots par jaunā perioda moduli (2021-2027) Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā.

2026. gadā tiek plānots veikt vienu tematisko sistēmas auditu:

- Riskos balstītu pārbažu (Risk based management verifications) kvalitāte un riska vērtējuma efektivitāte sadarbības iestādē un vadošajā iestādē.

Programmas ietvaros 2024. gadā turpinājās pārorientācija uz riskos balstītu pārbažu pieeju, tai skaitā veicot reorganizāciju vadošajā iestādē un turpinot riskos balstītu pārbažu apmācības un digitalizāciju sadarbības iestādē. Revīzijas iestādes EPSA auditā⁴⁷ izteikto ieteikumu ieviešanas termiņi iestājas 2025. gadā, līdz ar to tematisko auditu par šo jomu ir plānots veikt 2026. gadā. Tā kā uz Stratēģijas sagatavošanas brīdi tiek veiktas izmaiņas neatbilstību vadības sistēmā vadošajā iestādē un sadarbības iestādē, šajā sistēmas auditā plānots iekļaut arī neatbilstību vadību un finanšu korekciju piemērošanu vadošajā iestādē un sadarbības iestādē.

2027. gadā šobrīd tiek plānots veikt vismaz vienu tematisko sistēmas auditu:

- Tematiskais audits atbilstoši risku novērtējumam (piemēram, par kaskadētajiem projektiem, finanšu instrumentu ieviešanas sistēmu, follow-up iepriekšējiem auditiem u.c.).

3.3. Darbību revīzijas

- a) Tās atlases metodoloģijas apraksts (vai atsauce uz iekšējo dokumentu, kurā tā aprakstīta), kuru paredzēts izmantot saskaņā ar 79. pantu (un citas īpašas darbību revīziju procedūras, proti, saistībā ar konstatēto kļūdu klasificēšanu un apstrādi, tostarp aizdomām par krāpšanu).

Darbību revīziju veikšanai Revīzijas iestāde piemēro detalizētu iekšējo procedūru “Kārtība, kādā tiek veiktas darbību revīzijas Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā”.

Revīzijas iestāde kalendārā gada ietvaros veic darbību revīzijas par iepriekšējā grāmatvedības gadā/pusgadā deklarētajiem izdevumiem, pamatojoties uz atbilstīgu izlasi, kas veidota, izmantojot izvēlēto darbību atlases metodi. Izlases kopu veido izdevumi, kuri radušies programmas ietvaros un kuri ir iekļauti Eiropas Komisijai nosūtītos maksājumu pieteikumos attiecīgā grāmatvedības gada ietvaros (01.07.n-1 – 30.06.n).

Izlases vienība tiek noteikta, pamatojoties uz profesionālo spriedumu un tā var būt:

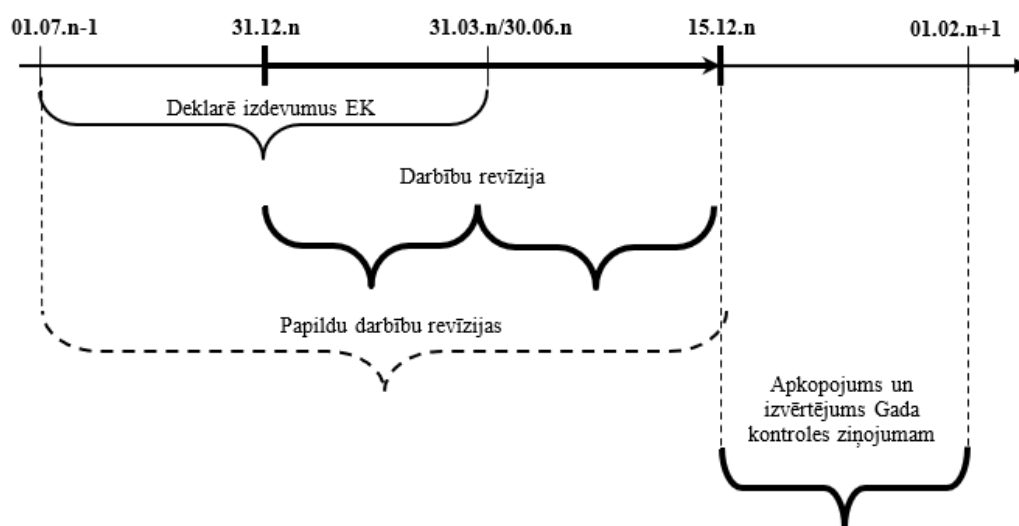
- ES fondu finansējuma saņēmēja **projekts**, kura maksājuma pieprasījums/-i pārskata periodā ir iekļauts/i Eiropas Komisijai iesniegtajos maksājuma pieteikumos vai
- **maksājuma pieprasījums**, saskaņā ar kuru veikts maksājums ES fondu finansējuma saņēmējam un kas ir iekļauts pārskata periodā Eiropas Komisijai iesniegtajos maksājuma pieteikumos.

⁴⁷ 2024. gadā Revīzijas iestādes veiktais “Agrās brīdināšanas (early preventive) sistēmas audits jaunajās iestādēs un par jaunajām funkcijām (EPSA)”, Ziņojums Nr. SA/ESIF/2024/13

Izlase revīzijām tiek veikta vienu vai divas reizes kalendārajā gadā atkarībā no pārbaudāmo vienību apjoma un ar mērķi visefektīvāk izmantot personāla un materiāltehniskos resursus (skatīt 8. tabulu, 1.1. un 1.2. attēlus).

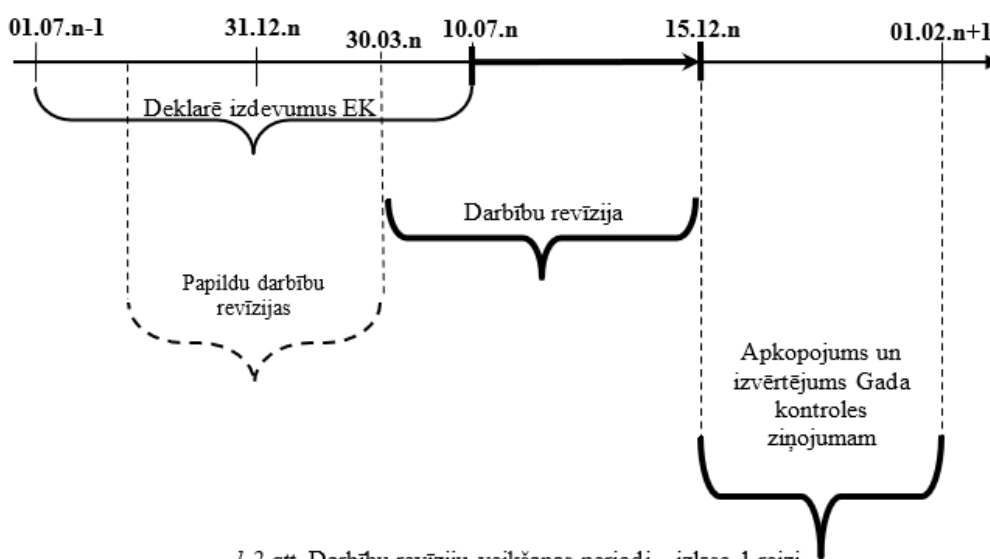
8. tabula *Izlases veidošanas termiņi*

Izlases veidošana		Izlases kopa
divas reizes gadā 1.1. attēls	N-1 gada decembrī	no kopas, ko veido grāmatvedības gada pirmajā (N-1 kalendārā gada – otrajā) pusgadā Eiropas Komisijai deklarētie izdevumi
	N gada aprīlī	no kopas, ko veido grāmatvedības gada otrajā (N kalendārā gada – pirmajā) pusgadā Eiropas Komisijai deklarētie izdevumi
VAI		
vienu reizi gadā 1.2. attēls	N gada aprīlī	no kopas, ko veido visa grāmatvedības gada ietvaros Eiropas Komisijai deklarētie izdevumi

1.1.attēls Darbību revīziju veikšanas periodi – izlase 2 reizes

VAI

1.2.att. Darbību revīziju veikšanas periodi – izlase 1 reizi.

Grāmatvedības gada/pusgada ietvaros ES fondu finansējuma saņēmējiem izmaksāto – Eiropas Komisijai deklarēto, izdevumu sarakstu Revīzijas iestāde iegūst no ES fondu vadības IT sistēmas KPVIS.

Atlases metodi nosaka pēc deklarēto izdevumu kopas lieluma, ievērojot Deleģēto regulu par atlases metodoloģiju⁴⁸ un izmantojot 2014.-2020. gada plānošanas perioda Eiropas Komisijas vadlīnijās⁴⁹ iekļautos principus. Ja kopas lielums ir pietiekams, maksimāli cenšas izmantot statistisko izlases veidošanas metodi.

Atlases metodes noteikšanai izvērtē:

- ja deklarēto izdevumu kopa nepārsniedz 300 revīzijas vienības un nav iespējams kopu palielināt, apvienojot līdzīgas programmas viena fonda ietvaros, regulārās deklarēto izdevumu izlases lieluma noteikšanai izmanto nestatistisko izlases veidošanas metodi;
- ja deklarēto izdevumu kopa pārsniedz 300 revīzijas vienības, regulārās deklarēto izdevumu izlases lieluma noteikšanai izmanto MUS metodi (*Monetary unit sampling*);
- ja atlase tiek veikta vienu reizi gadā, to veic, izmantojot MUS metodi (*Monetary unit sampling standard approach* vai *Stratified monetary unit sampling*). Ja atlase tiek veikta divas reizes gadā, tad to veic, izmantojot MUS metodi (*Monetary unit sampling – two periods* vai *Two-periods stratified monetary unit sampling*).

Izlases veidošana

Revīzijas veic, pamatojoties uz atbilstīgu izlasi, kas veidota, izmantojot attiecīgos 9. tabulā noteiktos parametrus un izvēlēto darbību atlases metodi. Izlase tiek veikta reizi gadā/pusgadā (atbilstoši 8. tabulai un 1.2. vai 1.1. attēlos iekļautajām shēmām).

Atkarībā no izvēlētas izlases izveides metodes tiek noteikti attiecīgie parametri revīzijas izlases veidošanai (skatīt 9. tabulu):

9. tabula *Izlases izveides parametri*

Nr. p.k.	Parametri, kuri izmantojami izlases noteikšanai
1.	✓ Sistēmas pārliecības līmenis (<i>Assurance level from the system</i>) – tiek noteikts revīzijas stratēģijā un to nosaka, pamatojoties uz Gada kontroles ziņojumu; no sistēmas pārliecības līmeņa ir atkarīgs izvēlētais ticamības līmenis; tas parāda, kādā mērā var uzticēties izveidotajai vadības un kontroles sistēmai.
2.	✓ Ticamības līmenis (<i>Confidence level</i>) – ir atkarīgs no kopējā secinājuma par vadības un kontroles sistēmas efektivitāti – nosaka, pamatojoties uz sistēmas pārliecības līmeni; tas parāda pārliecības līmeni, ar kādu var apgalvot, ka revīzijas rezultāti attiecināmi uz visu deklarēto izdevumu kopu. Ja sistēmas auditu rezultāti nav pieejami, īpaši plānošanas perioda pirmajā posmā, tad ticamības līmenis tiek pieņemts kā 90%. Gadījumā, ja sistēma ir tāda pati kā iepriekšējā plānošanas periodā un ir uzticami audita pierādījumi, var tikt izmantots cits pārliecības līmenis.
3.	✓ Būtiskuma līmenis jeb maksimāli pieļaujamais kļūdas lielums (<i>Materiality</i>) – būtiskuma līmenis parāda līmeni, virs kura kļūdas lielums tiek uzskatīts par būtisku. Būtiskuma līmenis

⁴⁸ 20.10.2022. Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 2023/67, ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1060 papildina, nosakot standartizētas darbderīgas atlases metodoloģijas un kārtību, ar ko aptver vienu vai vairākus plānošanas periodus

⁴⁹ 20.01.2017. “Guidance on sampling methods for audit authorities. Programming periods 2007-2013 and 2014-2020” EGESIF_16-0014-01

	tiek izteikts procentos no kopējās deklarēto izdevumu kopas. Atbilstoši Regulas XX. pielikuma 5.9. punktam, maksimālais būtiskuma līmenis ir 2%⁵⁰.
4.	✓ Deklarēto izdevumu kopas vērtība (<i>Book value</i>) (BV) – visā vienību kopā esošo deklarēto izdevumu kopējā summa eiro. ✓ Izlases kopa (<i>Population</i>) – atbilstoši Deleģētās regulas par atlases metodoloģiju 3. panta 1. punktam un 4. punktam, kopa aptver izdevumus, kuri radušies programmai un kurus iekļauj maksājuma pieteikumos, ko iesniedz Komisijai par noteiktu grāmatvedības gadu. Ja kopējie izdevumi, kas attiecas uz izlases vienību, grāmatvedības gadā ir ar negatīvu vērtību, tos izslēdz no kopas, un to revīziju veic atsevišķi.
5.	✓ Pieļaujamā kļūda (<i>Tolerable error</i>) (TE) – nosaka eiro, reizinot noteikto būtiskuma līmeni ar deklarēto izdevumu kopas vērtību (eiro) jeb BV.
6.	✓ Izlases pārliecības faktors (<i>Reliability factor</i>) (RF) parāda sagaidāmo kļūdas lielumu – nosaka, izmantojot Puasona sadalījuma tabulas pie noteikta ticamības līmeņa.
7.	✓ Atlikusī deklarēto izdevumu kopas vērtība (BV_s) – vērtība, ko iegūst, ja no visā vienību kopā esošo deklarēto izdevumu kopējās summas eiro (BV) atņem deklarēto izdevumu kopējo summu eiro, kura tiek pārbaudīta 100%.
8.	✓ Plānotās kļūdas līmenis (<i>Anticipated error rate</i>) (AE) – kļūdas līmenis, kādu auditors plāno atrast izlases kopā. Maksimālais plānotās kļūdas līmenis, kas nosakāms ir 3,5%.
9.	✓ Standarta novirze (<i>Standard deviation of error rates</i>) (σ) – nosaka, pamatojoties uz vēsturiskajiem datiem (iepriekšējās regulārās revīzijas) izmantojot formulu STDEV (aprēķinam izmanto kļūdu % pārbaudītajās vienībās = neatbilstoši veiktie izdevumi pārbaudāmajā vienībā/faktiski pārbaudītās vienības summa).

Regulārās revīzijas deklarēto izdevumu izlases apjoma noteikšanai izmantojamie parametri – sistēmas pārliecības līmenis, būtiskuma līmenis jeb maksimālie pieļaujamās kļūdas lielums ir noteikti Revīzijas iestādes revīzijas stratēģijā (skatīt 4. sadaļā).

Regulārās revīzijas deklarēto izdevumu izlases apjoma noteikšanai izmantojamie parametri – ticamības līmenis, **parametrs z**, tiek noteikti, izmantojot 10. tabulu⁵¹:

10. tabula *Parametri regulārās revīzijas deklarēto izdevumu izlases lieluma noteikšanai*

Sistēmas pārliecības līmenis	Ticamības līmenis	Būtiskuma līmenis	z vērtība (divpusēja)	z' vērtība (vienpusēja)
Augsts	60%	2%	0,842	0,253
Vidējs	70%	2%	1,036	0,524
Vidējs	80%	2%	1,282	0,842
Zems	90%	2%	1,645	1,282

Pirms izlases veikšanas veic izlases kopas kvalitātes pārbaudi, pārliecinoties, ka tā ir pilnīga un atbilst KPVIS uzskaitījumiem datiem un SFC2021 uzrādītajām kopsummām, kā arī šīs pārbaudes ietvaros tiek identificētas izlases vienības ar negatīvu vērtību - tās izslēdz no kopas.

Projektus, kuru ietvaros pārbaudāmajā periodā tika deklarēti vairāki maksājuma pieprasījumi, apvieno vienā atlases vienībā, ja izlases vienība ir projekts. Ja izlases vienība ir maksājuma pieprasījums – apvieno viena maksājuma pieprasījuma ietvaros veiktos maksājumus, ja maksājuma pieprasījums apmaksāts divos vai vairākos maksājumos.

⁵⁰ Skatīt arī 20.10.2022. Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 2023/67, ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1060 papildina, nosakot standartizētas darbderīgas atlases metodoloģijas un kārtību, ar ko aptver vienu vai vairākus plānošanas periodus, 1. pielikuma 1. p.

⁵¹ Atbilstoši Deleģētās regulas (ES) Nr. 2023/67, ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1060 papildina, nosakot standartizētas darbderīgas atlases metodoloģijas un kārtību, ar ko aptver vienu vai vairākus plānošanas periodus, 1. pielikumam

Saskaņā ar Regulas nosacījumiem⁵² Revīzijas iestāde neveic darbību revīziju, ja attiecīgajā gadā šādu revīziju ir veikusi Eiropas Revīzijas palāta - ar noteikumu, ja veiktās revīzijas rezultātus var izmantot savu uzdevumu izpildei. ERAF un KF projektiem, kuru kopējie attiecināmie izdevumi nepārsniedz EUR 400 000, TPF projektiem, kuru kopējie attiecināmie izdevumi nepārsniedz EUR 350 000 un ESF+ projektiem, kuru kopējie attiecināmie izdevumi nepārsniedz EUR 300 000, veic ne vairāk kā vienu revīziju. Projektiem, kuru attiecināmo izdevumi pārsniedz minētās robežvērtības, veic ne vairāk kā vienu revīziju vienā grāmatvedības gadā.

Augstāk minētās darbības var izslēgt no kopas, no kuras tiek veidota izlase vai arī aizstāt, ja attiecīgā darbība tiek atlasīta izlasei, izmantojot atbilstīgu atlasīšanas principu. Vienību izslēgšana/aizstāšana tiek veikta atbilstoši Deleģētās regulas par atlases metodoloģiju III. pielikumā noteiktajam. Izlases lielumu jeb revīzijas izlases vienību skaitu (n) nosaka, izmantojot attiecīgās Eiropas Komisijas sagatavotās veidnes, kas pievienotas Metodiskajiem norādījumiem par Gada kontroles ziņojumu un Audita atzinumu⁵³. Aprēķinot izlases lielumu, tiek nodrošināts, ka tiek atlasītas ne mazāk kā 30 vienības. Papildus tam, lai nodrošinātu izlases segumu katra fonda ietvaros, izlase tiks veikta tā, lai katra fonda ietvaros (ERAF, KF, TPF un ESF+) tiktu atlasīts ne mazāk kā 5 vienības katrā fondā.

Atlasi veic, izmantojot audita programmatūru (ACL vai IDEA) un dokumentējot visus izlases veikšanas soļus Revīzijas iestādes darba dokumentos atbilstoši Revīzijas iestādes kārtībai “Kārtība, kādā tiek veiktas darbību revīzijas Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā”.

Papildu revīzijas deklarēto izdevumu izlases noteikšana

Ja ir konstatēti pārkāpumi vai pārkāpumu risks, pamatojoties uz profesionālu lēmumu, tiek lemts, vai ir nepieciešams veikt to papildu darbību vai darbību daļu papildu izlases revīziju, kuras netika revidētas nejausajā izlasē, lai ņemtu vērā īpašus konstatētos riska faktoros.

Papildu revīziju var veikt arī gadījumos, kad tiek saņemta informācija par dažādiem iespējamajiem trūkumiem ES fondu realizēto projektu ietvaros (sarakste starp projektus administrējošām institūcijām un citām ieinteresētajām pusēm, tai skaitā sūdzības no privātpersonām).

Minētā informācija pastāvīgi tiek analizēta un uzkrāta pastāvīgajā lietā. Papildu revīzijas izlase tiek noteikta atbilstoši profesionālajam lēmumam.

Deklarēto izdevumu deklarācijās iekļauto negatīvo summu pārbaude

Eiropas Komisijai iesniegtajos maksājuma pieteikumos iekļautās negatīvās summas veido atsevišķu kopu un tiek pārbaudītas atsevišķi. Pārbaudes mērķis ir gūt pārliecību, vai koriģētā summa atbilst Dalībvalsts attiecīgās iestādes pieņemtajam lēmumam par konkrēto neatbilstību. Pārbaudi veic atbilstoši iekšējās procedūras “Kārtība, kādā tiek veikta kontu slēguma revīzija Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā” 4.2.4. sadaļai.

⁵² 80. panta 3. punkts

⁵³ 26.07.2023. “Methodological Note on the **Annual Control Report**, Audit Opinion and Treatment of Errors programming Period 2021-2027” (DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME), CPRE_23-0013-01

Apakšizlase

Gadījumos, kad pārbaudei atlasītās vienības satur lielu skaitu maksājuma pieprasījumu vai rēķinu, revīzijas ietvaros ir pieļaujams veidot apakšizlasi⁵⁴.

Apakšizlasi veic atbilstoši Eiropas Komisijas vadlīnijās par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm⁵⁵ 7.6. sadaļā noteiktajam. Aprēķinot izlases lielumu, tiek izmantoti tādi paši izlases parametri kā pamata izlasē, kā arī tiek nodrošināts, ka tiek atlasītas ne mazāk kā 30 vienības.

Pārbaužu rezultātu analīze

Pēc pārbažu rezultātu apkopošanas tiek veikta konstatēto trūkumu padziļināta kvalitatīva analīze, lai noteiktu šādus parametrus:

- kļūdas rašanās iemeslus;
- kļūdas sistēmiskumu.

Tiek veikta katras kļūdas rašanās iemeslu analīze, pamatojoties uz konstatējumiem, kas atklāti revīzijas laikā, noskaidrojot visbiežākos kļūdu gadījumus, un klasificē tos atbilstoši noteiktām iezīmēm (piemēram, kļūdas cēlonis – pārkāpumi publicitātes jomā, pārkāpumi pamatojošo dokumentu uzglabāšanas vai noformēšanas jomā, pārkāpumi iepirkuma procedūras piemērošanas jomā, pārkāpumi izdevumu attiecināmības jomā, līguma nosacījumu neievērošana un citi).

Pēc katras kļūdas rašanās iemeslu noskaidrošanas izvērtē konstatēto kļūdu sistēmiskumu, galvenokārt pamatojoties uz savu profesionālo izvērtējumu un pieredzi.

Var identificēt kļūdas, kas klasificējamas kā: sistēmiskas kļūdas, zināmas kļūdas, nejaušas kļūdas un anomālās kļūdas:

1. **Sistēmiskā kļūda** – parasti tiek konstatēta pārbaudītajā apjomā un ietekmē arī izdevumus ārpus kopas. Pārsvarā rodas nepareizas likumu vai regulu interpretācijas dēļ vai nepareiza IT sistēmas algoritma dēļ. Gadījumā, ja ir iespējams precīzi identificēt sistēmiskās kļūdas ietekmes zonu/izdevumus (konkrētas atbildīgās iestādes/ sadarbības iestādes/aktivitātes ietvaros vai pēc citām iezīmēm nodalāmos izdevumos), šo kļūdu neekstrapolē uz visu kopu, bet gan pieskaita paredzamajai nejaušajai kļūdai (TPER). Līdz tam brīdim kļūda tiek uzskatīta par nejaušu kļūdu un tiek ekstrapolēta uz visu kopu.

2. **Zināmā kļūda** – kļūda, kas ir konstatēta ārpus revidētās izlases. Konkrētais kļūdu veids pastāv, kad kļūda, kas atklāta vienā darbībā/ maksājuma pieprasījumā / izlasē, noved revidentu pie tā, ka tiek atklāta viena vai vairākas kļūdas ārpus šīs izlases tajā pašā darbībā. Nejauša kļūda izlasē (proti, kļūda, kuras rezultātā tika atklāta zināmā kļūda ārpus izlases) ir jāekstrapolē kā jebkāda cita nejauša kļūda. Šādā gadījumā zināmo kļūdu ārpus izlases nepievieno kopējam kļūdas īpatsvaram (TPER). Neraugoties uz to, zināmā kļūda arī ir jākoriģē, tai skaitā attiecībā uz iepriekšējiem grāmatvedības gadiem. Tomēr tās nav iekļautas pārskatā ietvertā

⁵⁴ 20.10.2022. Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 2023/67, ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1060 papildina, nosakot standartizētas darbderīgas atlases metodoloģijas un kārtību, ar ko aptver vienu vai vairākus plānošanas periodus 7. pants

⁵⁵ 20.01.2017. "Guidance on sampling methods for audit authorities. Programming periods 2007-2013 and 2014-2020" EGESIF_16-0014-01

grāmatvedības gada kopējās kļūdas īpatsvara (TPER) un atlikušās kopējās kļūdas īpatsvara aprēķinos.

3. **Nejaušā kļūda** – kļūda, kas nav uzskatāma par sistēmisku, zināmu vai anomālu. Tā kā revīzijas izlase ir reprezentatīva visai populācijai, tiek pieņemts, ka nejaušās kļūdas var atkārtoties un ir raksturīgas visai kopai. Tādas kļūdas pārsvarā ir saistītas ar cilvēcisko faktoru. Šīs kļūdas tiek ekstrapolētas.

4. **Anomālā kļūda** – kļūda, kas atklāta kādā noteiktā atsevišķā gadījumā un neparādās citos gadījumos un tāpēc nav raksturīga visai kopai. Anomālo kļūdu raksturīgā iezīme ir, ka tās tiek pieļautas reti vai vienu reizi. Kamēr vien anomālā kļūda nav pilnībā novērsta, tā ir pieskaitāma paredzamajai nejaušajai kļūdai.

Lai noteiktu kļūdas līmeni, tiek veikta revīzijas rezultātu kvantitatīvā analīze. Izmantojot standarta veidnē iestrādātās formulas, aprēķina nejaušo kļūdu (total projected error rate – TPER) un maksimāli iespējamo kļūdu (upper limit of errors – ULE). Paredzamās nejaušās kļūdas aprēķinā/summā (TPER) tiek iekļautas: ekstrapolētās nejaušās kļūdas, sistēmiskās kļūdas un nenovērstās anomālās kļūdas.

Darbību revīziju rezultātā tiek izdarīts secinājums Atzinuma apgalvojumam: “expenditure included in the accounts is legal and regular”.⁵⁶

b) Jāierosina atsevišķs apraksts par gadiem, kad dalībvalstis izvēlas piemērot uzlaboto samērīgo sistēmu vienai vai vairākām programmām, kā izklāstīts 83. pantā

Kā jau norādīts augstāk 3.1. b) sadaļā, saskaņā ar 2023. gada 12. septembrī apstiprināto **un 2024. gada 24. oktobrī aktualizēto** “Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadošās iestādes un grāmatvedības iestādes vadības un kontroles sistēmas aprakstu” Vadošā iestāde šobrīd nav paredzējusi piemērot uzlabotus samērīgus pasākumus.

Šī stratēģijas sadaļa tiks papildināta, kad programmas ieviešanā izpildīsies Regulas 84. panta prasības⁵⁷ un Vadošā iestāde rosinās piemērot uzlabotus samērīgus pasākumus.

3.4. Pārskatu revīzijas

Pārskatu revīziju mērķis ir sniegt Eiropas Komisijai pārliecību, ka kontu slēgumos atspoguļotā informācija sniedz skaidru un patiesu priekšstatu. Pārskatu revīziju veic saskaņā ar Eiropas Komisijas izdotajiem “Metodiskajiem norādījumiem par pārskatu sagatavošanu, iesniegšanu, pārbaudi un auditu 2021.-2027. gada plānošanas periodā”⁵⁸ un Revīzijas iestādes kārtību “Kārtība, kādā tiek veikta pārskatu revīzija **un pārvaldības deklarācijas pārbaude** Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā”.

Pirms regulāro darbību revīzijas veikšanas – izlases veidošanas, Revīzijas iestāde veic Grāmatvedības iestādes iesniegtās informācijas aritmētisko un kvalitatīvo pārbaudi (skatīt 3.3. sadaļu). Revīzijas iestāde pārliecinās, vai kopējie attiecināmie izdevumi (tai skaitā publiskais līdzfinansējums), kas iekļauti attiecīgā grāmatvedības gadā Eiropas Komisijai

⁵⁶ 26.07.2023. “Methodological Note on the Annual Control Report, Audit Opinion and Treatment of Errors programming Period 2021-2027” (DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME), CPRE_23-0013-02

⁵⁷ Regulas 84. pants “Uzlabotu samērīgu pasākumu piemērošanas nosacījumi”

⁵⁸ 25.08.2023. “Methodological Note on the Preparation, Submission, Examination and Audit of Accounts programming period 2021-2027” (CPRE_23-0012-01, DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME)

iesniegtajos maksājumu pieteikumos, atbilst izdevumiem, kas uzskaitīti KPVIS, kas uzskatāms par vienu no pierādījumiem pārskatu revīzijai.

Katru gadu pirms nākamā grāmatvedības gada pirmā maksājuma pieteikuma izveidošanas (kas ir noteikta kārtējā gada jūlija sestajā darbdienā) Grāmatvedības iestāde KPVIS izveido sākotnējo kontu slēguma projektu par iepriekšējo grāmatvedības gadu⁵⁹. Pēc Grāmatvedības iestādes un / vai Vadošās iestādes veiktām datu salīdzināšanām un nepieciešamiem precizējumiem, Revīzijas iestāde atkarībā no pārlicības līmeņa, kāds ir iegūts vadības un kontroles sistēmu auditu un darbību revīziju rezultātā, veic kontu slēgumā iekļauto negatīvo summu pārbaudes. Citos auditos negatīvo summa pārbaudes netiek iekļautas, bet kopējo kontu atlikumu tās ietekmē, tādēļ kontu slēguma audita laikā negatīvo summu pārbaudes ir jāparedz kā papildus revīzijas procedūra.

Negatīvo summu pārbaudes tiek veiktas no 01/11/N līdz 30/12/N ar mērķi gūt pārlicību, vai atsauktie izdevumi (withdrawals), atgūtie izdevumi (recoveries), atgūstamās summas (pending recoveries), kā arī neatgūstamās summas (irrecoverable amounts) ir pamatotas ar vadošās iestādes/sadarbības iestādes izdotiem lēmumiem, kā arī summas ir atbilstoši uzskaitītas pārskatos.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 427⁶⁰ 4.2. punktu Grāmatvedības iestāde vai Vadošā iestāde līdz katra gada 31. decembrim, ja nav panākta savstarpēja vienošanās par citu termiņu, iesniedz Revīzijas iestādei Eiropas Komisijai iesniedzamo pārskatu projektus. Revīzijas iestāde veic sekojošas procedūras:

- Apkopo un analizē informāciju par attiecīgajā audita periodā veiktajām darbību revīzijām, it īpaši, ja konstatēti trūkumi ar finanšu ietekmi, kā rezultātā ierosinātas neatbilstības;
- Apkopo un analizē vadības un kontroles sistēmu auditu rezultātus, jo īpaši auditu, kas veikti Grāmatvedības iestādē un Vadošajā iestādē;
- Apkopo un analizē informāciju, kas ir Revīzijas iestādes rīcībā attiecībā uz citu institūciju (Eiropas Komisija, Eiropas Revīzijas palāta, citas nacionālās iestādes) veiktajiem auditiem un pārbaudēm;
- Apkopo un analizē informāciju, kas pieejama KPVIS attiecībā uz citu vadības un kontroles sistēmā iesaistīto institūciju veiktajām pārbaudēm (maksājuma pieprasījumu pārbaudes, pārbaudes projektu īstenošanas vietās, Vadošās iestādes veiktās pārbaudes) un pieņemtajiem lēmumiem par neatbilstībām.
- Veic Grāmatvedības iestādes iesniegto pārskatu projektu aritmētisko pārbaudi, jo īpaši pārbaudot summas, kas ir ieturētas uz laiku un izslēgtas Revīzijas iestādes veikto auditu un darbību revīziju rezultātā, kā arī citu institūciju veikto auditu un pārbažu rezultātā.

Pārskatu revīzijas rezultātā tiek veikts atlikušā kļūdu īpatsvara (RTER) pārrēķins atbilstoši Deleģētajai regulai par atlases metodoloģiju⁶¹ un izdarīts secinājums Atzinuma

⁵⁹ Atbilstoši 18.12.2024. Finanšu ministrijas Iekšējo noteikumu Nr. 1.1-5/12/23 “Kārtība, kādā Finanšu ministrija, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra un Valsts kase sadarbojas Eiropas Savienības fondu ieviešanas un uzraudzības jautājumos” 5. pielikuma II. daļai “Kontu slēguma sagatavošana un iesniegšana EK”, 16. p.

⁶⁰ 14.07.2022. Ministru kabineta noteikumi Nr. 427 “Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas periodā”: <https://likumi.lv/ta/id/334046>

⁶¹ 20.10.2022. Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 2023/67, ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1060 papildina, nosakot standartizētas darbderīgas atlases metodoloģijas un kārtību, ar ko aptver vienu vai vairākus plānošanas periodus

apgalvojumam: “the accounts give a true and fair view”⁶². Kontu revīzija tiek veikta saskaņā ar Starptautisko revīzijas standartu Nr. 800 “Īpaši apsvērumi – finanšu pārskatu, kas sagatavoti saskaņā ar īpaša mērķa pamatnostādņu prasībām, revīzija”.

3.5. Pārvaldības deklarācijas verificācija

Norāde uz iekšējām procedūrām, kurās noteikts veicamais darbs, lai revīzijas atzinuma nolūkos verificētu apliecinājumus, kas sniegti vadošās iestādes sagatavotajā pārvaldības deklarācijā.

Pārvaldības deklarācijas pārbaude tiek veikta atbilstoši audita darba plānam (skatīt 4. pielikumu) Gada kontroles ziņojuma sagatavošanas ietvaros saskaņā ar Revīzijas iestādes iekšējo procedūru “Kārtība, kādā tiek veikta pārskatu revīzija un pārvaldības deklarācijas pārbaude Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā” un Starptautiskajam Apliecinājuma Uzdevumu Standartam Nr. 3402. “Apliecinājuma ziņojumi par kontroles procedūrām apkalpojošajā organizācijā”.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 427⁶³ Vadošā iestāde līdz katra gada 31. decembrim iesniedz Revīzijas iestādei pārvaldības deklarācijas projektu. Vadošā iestāde, sagatavojot pārvaldības deklarāciju, ņem vērā Revīzijas iestādes veikto pārbaudzi rezultātus, kā arī Revīzijas iestādes atzinuma un gada kontroles ziņojuma projektu. Lai nodrošinātu savstarpēji saskaņotu gada pārskatu sagatavošanu un iesniegšanu Eiropas Komisijai līdz 15. februārim saskaņā ar Regulas Nr. 2021/1060 98. panta 1. punktu, katru gada decembra sākumā Revīzijas iestāde, Vadošā iestāde, Sadarbības iestāde un Grāmatvedības iestāde saskaņo precīzu laika grafiku savstarpējo dokumentu aprītei un termiņiem⁶⁴.

Pārvaldības deklarācijā ietvertu apliecinājumu pārbaudi veic atbilstoši Regulā par finanšu noteikumiem⁶⁵ noteiktajām prasībām un saskaņā ar Eiropas Komisijas norādījumos par pārvaldības deklarācijas izstrādi⁶⁶ ietvertajiem skaidrojumiem. Revīzijas iestāde veic pārvaldības deklarācijā ietvertu apgalvojumu salīdzināšanu ar Revīzijas iestādes veikto sistēmas auditu, revīziju un pārskatu revīzijas rezultātā izdarītajiem secinājumiem, pārliecinoties, ka Revīzijas iestādes izdarītie secinājumi nav atšķirīgi un/vai nenonāk pretrunā ar Revīzijas iestādes secinājumiem un neliek šaubīties par pārvaldības deklarācijā ietvertajiem apgalvojumiem. Analizējot pārvaldības deklarācijā ietvertos apgalvojumus, ņem vērā Vadošās iestādes sniegto informāciju un nepieciešamības gadījumā pārrunā pretrunas ar Vadošo iestādi un iesaka precizēt pārvaldības deklarāciju.

⁶² 26.07.2023. “Methodological Note on the Annual Control Report, Audit Opinion and Treatment of Errors programming Period 2021-2027” (DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME), CPRE_23-0013-02

⁶³ 14.07.2022. Ministru kabineta noteikumi Nr. 427 “Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā”: <https://likumi.lv/ta/id/334046>

⁶⁴ Atbilstoši 18.12.2024. Finanšu ministrijas Iekšējo noteikumu Nr. 1.1-5/12/23 “Kārtība, kādā Finanšu ministrija, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra un Valsts kase sadarbojas Eiropas Savienības fondu ieviešanas un uzraudzības jautājumos” 5. pielikuma II. daļai “Kontu slēguma sagatavošana un iesniegšana EK”

⁶⁵ 23.09.2024. Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES, EURATOM) Nr. 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (pārstrādāta redakcija) 63. pants

⁶⁶ 03.12.2028. Eiropas Komisijas “Norādījumi dalībvalstīm par pārvaldības deklarācijas un gada kopsavilkuma izstrādi 2014.-2020. gada plānošanas periods 2018. gada pārskatītā redakcija” (EGESIF_15-0008-05)

Pārvaldības deklarācijas pārbaudes rezultātā tiek izdarīts secinājums Atzinuma apgalvojumam: “The audit work carried out *does not put / puts* in doubt the assertions made in the management declaration.”⁶⁷

4. PLĀNOTAIS REVĪZIJAS DARBS

- a) Revīzijas prioritāšu un mērķu apraksts, kā arī to pamatojums saistībā ar kārtējo grāmatvedības gadu un diviem nākamajiem grāmatvedības gadiem līdz ar skaidrojumu, kā riska novērtējuma rezultāti ir saistīti ar plānoto revīzijas darbu

Sistēmu auditi - Vadības un kontroles sistēmas auditi tiek veikti katru gadu laika periodā no 01/03/N līdz 31/11/N. Nepieciešamības gadījumā šis periods var tikt pagarināts, bet ne ilgāk kā līdz 15/12/N.

Atbilstoši revīzijas stratēģijas 2.a) sadaļā aprakstītajai metodei ir veikts riska novērtējums funkciju līmenī atbilstoši Eiropas Komisijas noteiktajām pamatprasībām un kritērijiem, un ir noteiktas sistēmas auditu prioritātes turpmākajiem 3 gadiem, skatīt 3. pielikumu. Sistēmu auditi 2021.-2027. gada plānošanas periodā pēc būtības tiek plānoti kā tematiskie jomu auditi, tādēļ Revīzijas iestādes prioritātes un apsvērumi attiecībā uz sistēmu auditiem, kuru mērķis ir konkrētas tematiskās jomas, ir sniegti šīs stratēģijas 3.2. sadaļā par sistēmas revīzijām. Savukārt sistēmas auditu, tai skaitā par tematiskajām jomām, indikatīvs grafiks saskaņā ar Eiropas Komisijas veidni, ir sniegts šīs stratēģijas 4.b) sadaļas 11. tabulā.

Precīzs sistēmas audita apjoms, tai skaitā pamatprasību un kritēriju precīzs tvērums, tiks noteikts katra audita plānošanas posmā atbilstoši risku novērtējumam.

Darbību revīzijas – Kopumā, līdzīgi kā 2014.-2020. gada plānošanas periodā, darbību regulārās revīzijas arī 2021.-2027. gada plānošanas periodā ir paredzēts veikt divas reizes gadā:

- periodā no kārtējā kalendārā gada janvāra⁶⁸ līdz jūnijam, iekļaujot revīzijā attiecīgi periodā no 01.07.N-1 līdz 31.12.N-1 deklarēto izdevumu vienības, un
- no jūnija līdz decembrim, iekļaujot revīzijā attiecīgi periodā no 01.01.N līdz 30.06.N deklarēto izdevumu vienības.

Tā kā izlases kopa pārsniedz 300 vienības, sākot ar 2025. gadu, kad tiek auditēti Eiropas Komisijai par grāmatvedības gadu no 01.07.2024. līdz 30.06.2025. deklarētie izdevumi, izlases veidošanai tiek piemērota statistiskā atlasē – MUS metode.

Sākotnējie parametri izlases lieluma noteikšanai tiks izvēlēti, ņemot vērā pirmos 2021.-2027. gada plānošanas perioda sistēmu auditus, kā arī Revīzijas iestādes iepriekšējo pieredzi 2014.-2020. gada plānošanas periodā. Revīziju veikšanas process detalizēti aprakstīts Revīzijas iestādes kārtībā „Kārtība, kādā tiek veiktas darbību revīzijas Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā” un revīzijas stratēģijas 3.3. sadaļā. Papildu revīzijas tiks plānotas tikai izņēmuma gadījumos, ja būs nepieciešams nodrošināt atsevišķu īpaši riskantu projektu pārbaudi, kļūdas sistēmiskuma vai izplatības noteikšanai, pārbaudīto projektu reprezentativitātes nodrošināšanai vai arī citos revīzijas Standartos noteiktajos gadījumos.

⁶⁷ 26.07.2023. “Methodological Note on the Annual Control Report, Audit Opinion and Treatment of Errors programming Period 2021-2027” (DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME), CPRE_23-0013-02

⁶⁸ Iespējams uzsākt arī iepriekšējā gada decembrī, ja ir pieejami dati no Grāmatvedības iestādes un revīzijas iestādes resursi.

Pārskatu revīzijas – Grāmatvedības iestādes sagatavoto pārskatu revīzijas turpmākajos trīs gados tiks veiktas šādos periodos:

- 01.11.2025.-15.01.2026. par pārskatiem, kas iesniedzami EK līdz 15.02.2026.
- 01.11.2026.-15.01.2027. par pārskatiem, kas iesniedzami EK līdz 15.02.2027.
- 01.11.2027.-15.01.2028. par pārskatiem, kas iesniedzami EK līdz 15.02.2028.

2025. gada pārskatu revīzijā **pēc nepieciešamības** tiek plānots iekļaut arī sistēmas audita elementus, lai novērtētu maksājumu pieteikumu **Eiropas Komisijai** un pārskatu sagatavošanas sistēmu un sniegtu novērtējumu 9.-10. pamatprasību kritērijiem. Precīzs audita apjoms, tai skaitā pamatprasību un kritēriju precīzs tvērums, tiks noteikts audita plānošanas posmā – atbilstoši risku novērtējumam un Revīzijas iestādes 2025. gadā ieplānotā **IT un rādītāju uzraudzības** sistēmas audita apjomam.

Pārvaldības deklarācijas pārbaudes - Vadošās iestādes faktiski sagatavotās pārvaldības deklarācijas **projekta** pārbaude tiek veikta reizi gadā periodā no 01/01/N+1 līdz 15/02/N+1, iekļaujot pārbaudē pārvaldības deklarāciju, kas iesniedzama Eiropas Komisijā līdz 15/02/N+1. **Otrā** šī plānošanas perioda deklarācijas pārbaude tiks veikta no 01.01.2026. līdz 15.02.2026.

Sistēmas auditu, izdevumu revīziju, finanšu pārskatu revīziju **un pārvaldības deklarāciju pārbaužu** plāns par periodu no 01.01.2025. līdz 15.02.2028. ir sniegts revīzijas stratēģijas 4. pielikumā.

- b) Sistēmas revīziju, tostarp uz konkrētām tematiskajām jomām vērsto revīziju, indikatīvs grafiks attiecībā uz kārtējo grāmatvedības gadu un diviem nākamajiem grāmatvedības gadiem šādā veidā

11. tabula *Sistēmas auditu indikatīvs grafiks*

Revidējamās funkcijas (saskaņā ar pamatprasībām un kritērijiem)	CCI	Programmas nosaukums	Par revīziju atbildīgā struktūra	Riska novērtējuma rezultāti	2025 Revīzijas mērķis un tvērums	2026 Revīzijas mērķis un tvērums	2027 Revīzijas mērķis un tvērums
Projektu atlase, PP2, PP3	2021LV16FFPR001	Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam	Revīzijas iestāde	Augsta prioritāte	Projektu atlases audits atklātām atlasēm (APIA) sadarbības iestādē		
Vadības un kontroles aktivitātes, PP4				Vidēja prioritāte		Riskos balstītu pārbaužu (Risk based management verifications) kvalitāte un riska vērtējuma efektivitāte, t.sk. neatbilstību vadība un finanšu korekciju piemērošana – tematiskais audits sadarbības iestādē un vadošajā iestādē	Tematiskais audits atbilstoši risku novērtējumam (piemēram, par kaskadētajiem projektiem, finanšu instrumentu ieviešanas sistēmu, follow-up iepriekšējiem auditiem u.c.)
Pretkrāpšanas pasākumi, PP7				Vidēja prioritāte			
IT sistēma, 6PP				Augsta prioritāte	IT sistēmas un rādītāju uzraudzības audits vadošajā iestādē un sadarbības iestādē		

Detalizētu plānoto sistēmas auditu aprakstu skatīt 3.2. sadaļā, un izvērstu sistēmas auditu, darbību revīziju un citu revīziju plānu no 2025. līdz 2027. gadam (līdz 15.02.2028.) skatīt šīs stratēģijas 4. pielikumā.

5. RESURSI

a) Revīzijas iestādes organizatoriskā shēma

ES fondu revīzijas departamenta, kas pilda Revīzijas iestādes funkcijas, novietojumu Finanšu ministrijā skatīt struktūrshēmā stratēģijas 1. pielikumā. Savukārt Revīzijas iestādes iekšējo struktūru skatīt šīs stratēģijas 2. pielikumā.

b) Norāde par resursiem, ko plānots piešķirt saistībā ar kārtējo grāmatvedības gadu un diviem nākamajiem grāmatvedības gadiem (tostarp, ja vajadzīgs, informācija par jebkādu paredzētu ārpakalpojumu izmantošanu un to tvērumu)

Šobrīd Revīzijas iestādes audita darba apjomā jāietver divi ES fondu plānošanas periodi – gan joprojām saspringts noslēguma posma darbs pie 2014.-2020. gada plānošanas perioda, gan **jāturpina** audita darbs jaunajā 2021.-2027. gada plānošanas periodā, tai skaitā jaunu procedūru un metodiku izveide un apstiprināšana, apmācības.

Kā attēlots Revīzijas iestādes struktūrshēmā (skatīt 2. pielikumu), šobrīd kopumā ES fondu revīzijas departamentā ir 37 pilnas štata vietas – departamenta vadība (direktore un 2 vietnieki), 11 vecākie eksperti ar atšķirīgām kompetencēm un atbildības jomām, 22 auditori un 1 jaunākais eksperts. Minētie resursi tiek sadalīti starp dažādu ārvalstu investīciju fondu un plānošanas periodu Revīzijas iestādes un citu funkciju, tai skaitā AFCOS, nodrošināšanu - saskaņā ar ES fondu revīzijas departamenta reglamentā⁶⁹ noteikto (Revīzijas iestādes funkcijas, kas nav saistītas ar šo stratēģiju detalizētāk skatīt arī pie 1.d punkta).

Veicot nepieciešamo resursu aprēķinu, tiek pieņemts, ka vidēji viens auditors gadā nostrādā 200 cilvēkdienas, skatīt 12. tabulu.

12. tabula *Auditora cilvēkdienas gadā*

Vidēji darba dienas gadā	250
Atvaļinājums	(25)
Mācības	(10)
Neplānotā prombūtne	(15)
Faktiskās auditora darba dienas	200

Cilvēkresursi tiek plānoti un sadalīti vienmērīgi visiem audita procesa posmiem - plānošanai, iekšējās kontroles novērtējumam, analītiskām procedūrām un detalizētām pārbaudēm, kā arī Gada kontroles ziņojuma un atzinuma sagatavošanai. Plānotais kopējais nepieciešamo resursu apjoms ir apkopots 13. tabulā zemāk.

13. tabula *Nepieciešamo resursu aprēķins*

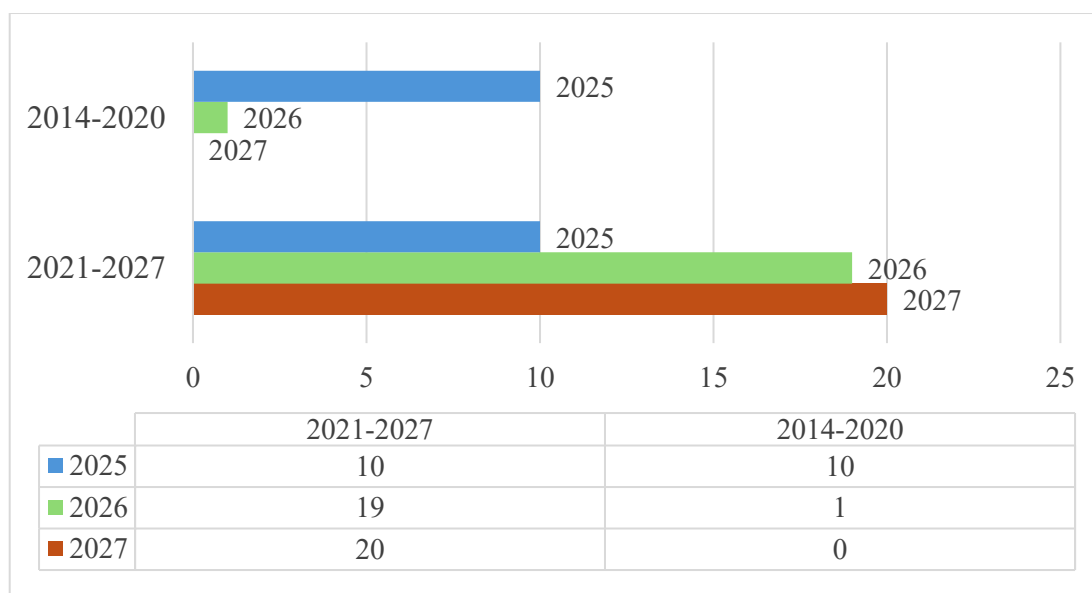
Revīzijas veids	Cilvēkdienas gadā	Revīzijas iestādes štata vienību skaits, kopā	Pieejamās cilvēkdienas (vidēji 200 cilvēkdienas uz 1 štata vienību gadā)
Metodiskais un administratīvais darbs, kvalitātes kontrole un citi horizontāli procesi 2014-2020 & 2021-2027	200	37 cilvēki	7 400 cilvēkdienas kopā

⁶⁹ 2023. gada 19. maija Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta reglaments Nr. 1.1-4/12/4

Sistēmas auditi, darbību revīzijas un pārskatu revīzijas 2014-2020 & 2021-2027	3 000	4 000 cilvēkdienas ES fondu 2014-2020 un 2021-2027 RI funkcijām 20 auditoru slodzes
Pārvaldības deklarācijas pārbaude, Gada kontroles ziņojuma un atzinuma sagatavošana 2014-2020 & 2021-2027	800	
Citu ārvalstu finanšu instrumentu revīzijas un citi pienākumi ⁷⁰	3 400	
Kopā nepieciešams	7 400	

Revīzijas iestādes funkciju veikšanai šajā un turpmākajos divos grāmatvedības gados atbilstoši paredzamajam audita darba apjomam un pieejamajiem resursiem abu minēto ES fondu plānošanas periodu darbam tiek plānots novirzīt 20 pilnas auditoru slodzes jeb 4 000 cilvēkdienas. Šo slodžu sadalījumu pa plānošanas periodiem turpmākajos 3 gados skatīt 3. attēlā.

3. attēls 20 auditoru slodžu plānotais sadalījums starp 2014-2020 un 2021-2027

Secināms, ka pieejamais resurss ir pamatā pietiekams šajā stratēģijā iekļauto Revīzijas iestādes funkciju izpildei, turpinot 2021.-2027. gada plānošanas perioda auditus. Nepieciešamības gadījumā var tikt izmantotas vēl papildu štata vietas, piesaistot Revīzijas iestādes darbiniekus, kuri šobrīd tiek plānoti 2014.-2020. gada plānošanas perioda auditu darbam vai pārējo Revīzijas iestādes funkciju veikšanai.

Revīzijas iestādes darbiniekiem amata pienākumu pildīšanai ir pietiekama kvalifikācija un praktiskā darba iemaņas, tā kā revidentu komandā ir personāls ar vairāku ES fondu plānošanas periodu pieredzi. Auditu komandās un citos procesos ir iesaistīti pieredzējuši auditori un vecākie eksperti, kas 2004.-2006. gada plānošanas periodā pildīja neatkarīgās revīzijas struktūrvienības funkcijas (veica Struktūrfondu izdevumu izlases veida pārbaudes un iekšējā audita funkciju), veica Revīzijas iestādes funkcijas 2007.-2013. gada plānošanas periodā un 2014.-2020. gada plānošanas periodā.

⁷⁰ Funkcijas, kas nav saistītas ar 2014.-2020. gada un 2021.-2027. gada plānošanas periodu funkciju nodrošināšanu

Revidentu vidējā pieredze ES fondu revīziju un auditu veikšanā ir 11 gadi. 50% no personāla Revīzijas iestādē strādā kopš departamenta dibināšanas.

Visiem revidentiem ir augstākā izglītība, maģistra vai bakalaura grāds ekonomikas vai sociālajās zinātnēs. 2 auditori ir ieguvuši Starptautiskā Iekšējo auditoru institūta sertifikātu CGAP (*Certified Government Auditing Professional*), 1 auditors ir Latvijas zvērināts revidents, 2 auditori ir sertificēti Latvijas valsts pārvaldes auditori, 1 auditors ir ieguvis *Cobit Foundation* sertifikātu un ISACA izdoto CISA (*Certified Information Systems Auditor*) sertifikātu, 1 auditors ir ieguvis ACCA (*Association of Chartered Certified Accountants*) sertifikātu un 1 auditors kārto eksāmenus ACCA sertifikāta iegūšanai.

Atbilstoši Revīzijas iestādes ilgtermiņa attīstības stratēģijai ir noteikti gan iestādes, gan katra auditora nākotnes uzdevumi profesionālai izaugsmei. Reizi gadā tiek veikta katra auditora darbības rezultātu un kompetences izvērtēšana (NEVIS⁷¹ sistēmā). Individuālās auditora novērtēšanas rezultātā ir identificētas viņa attīstības un izaugsmes iespējas, izvirzīti uzdevumi nākamajam gadam. Kā arī ir apzinātas auditora mācību vajadzības un izstrādāts atbilstošs apmācību plāns.

Lai pilnveidotu auditoru teorētiskās un praktiskās zināšanas par Starptautisko revīzijas un apliecinājuma standartu padomes (International Auditing and Assurance Standards Board - IAASB) izdoto standartu piemērošanu ES fondu revīzijās un ētikas jautājumiem, jau 2020. gadā tika izstrādāts tiešsaistes Revīzijas iestādes apmācību modulis. Modulī ir izstrādāts apmācību kurss, kur auditori pašmācības ceļā apgūst IAASB standartu tēmas, aizpilda pašnovērtējuma testus, un pēc tam sanāksmēs kopīgi tiek apspriesti neskaidrie jautājumi.

Revīzijas iestāde ir ieviesusi visaptverošu iekšējo kvalitātes vadības sistēmu, kas balstās uz Starptautiskās grāmatvežu federācijas izdotajiem Starptautiskajiem kvalitātes vadības standartiem un Ētikas kodeksu un kas ir detalizēti aprakstīta iekšējā procedūrā “Kārtība, kādā tiek veikta darba kvalitātes vadība Revīzijas iestādē”, kā arī integrēta audita vadības sistēmas Simbase procesos. Neatkarīgs kvalitātes kontroles veicējs pārliecinās par katra sistēmas audita darba uzdevumu izpildi un dokumentu izsekojamību, savukārt projektu revīzijām katra auditora darba uzdevumus un dokumentus pārbauda vismaz vienu reizi gadā. Visa ES fondu revīzijas departamenta līmenī vienu reizi gadā atbildīgais departamenta direktora vietnieka kvalitātes kontroles jautājumos sagatavoto Revīzijas iestādes darbības pašnovērtējuma ziņojumu, balstoties uz kuru Revīzijas iestādes vadītājs novērtē kvalitātes vadības sistēmu departamentā un tās atbilstību Starptautiskajiem kvalitātes vadības standartiem.

Veicot ikgadējo struktūrvienības kompetenču izvērtējumu, Revīzijas iestādes vadība ir secinājusi, ka kompetences stiprināšanai, kā arī komunikācijas ar finansējuma saņēmēja būvzinātniekiem atvieglošanai ir nepieciešams turpināt papildus piesaistīt ārpalpojuma būvniecības ekspertu un juridisko jautājumu ekspertu.

Papildu darbā balstītas pieredzes iegūšanai Revīzijas iestādes darbinieki aktīvi izmanto norīkošanas darba iespējas Eiropas Savienības struktūrās. Piemēram, 2024. gadā viena Revīzijas iestādes vecākā eksperte uz 5 mēnešiem tika norīkota darbā Eiropas Revīzijas palātā Luksemburgā.

⁷¹ Valsts Kancelejas uzturēta sistēma valsts pārvaldes iestādes darbinieku darba izpildes plānošanai un novērtēšanai “Novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēma”

Revīzijas iestādei ir izstrādāts Ētikas kodekss, kurš balstās uz Starptautiskās grāmatvežu ētikas standartu padomes izdotā Ētikas kodeksa principiem: godīgums, objektivitāte, profesionālā kompetence, pienācīga rūpība, konfidencialitāte un profesionāla rīcība.

Revīzijas iestādes un audita struktūrvienību darbiniekiem nepieciešamās minimālās kvalifikācijas prasības ir noteiktas amatu aprakstos, kas tiek ņemtas vērā arī darbinieku atlases procesā:

- augstākā izglītība sociālajās zinātnēs, finansēs, auditā, grāmatvedībā, ekonomikā, vadības zinībās, politoloģijā vai jurisprudencē, kas papildināta ar speciālajām zināšanām audita, revīziju semināros un / vai profesionālās kvalifikācijas kursos;
- vēlams kāds no valsts pārvaldes auditora sertifikātiem vai kāds no starptautiskajiem auditora profesionalitāti apliecinošiem sertifikātiem;
- profesionālā pieredze ES fondu audita un uzraudzības jomā;
- labas praktiskas un teorētiskas zināšanas finanšu analīzē un kontrolē, grāmatvedībā, auditā vai projektu vadībā;
- Eiropas Savienības tiesiskā regulējuma pārzināšana, starptautisko IAASB revīzijas standartu pārzināšana;
- teicamas angļu valodas zināšanas;
- labas komunikācijas un darba komandā prasmes, argumentācijas prasmes.

Lai veicinātu Revīzijas iestādes darba efektivitāti, jau 2015. gada decembrī Revīzijas iestādē tika ieviests IT rīks “Simbase 4”, kas automatizē sistēmas auditu, darbību revīziju un citu pārbažu plānošanu, veikšanu, dokumentēšanu un uzraudzību. Tādējādi audita komandām jau daudzus gadus ir iespējas pielāgot sava darba metodes, tai skaitā pēc nepieciešamības strādāt attālināti. Šobrīd turpinās darbs pie sistēmas pilnveides un aktualizācijas 2021.-2027. gada plānošanas periodam, kā arī aktīvi tiek meklēti mākslīgā intelekta risinājumi iespējām atvieglot liela apjoma datu apstrādi audita darbā.

Sagatavoja:

Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta
vecākā eksperte Inese Levana

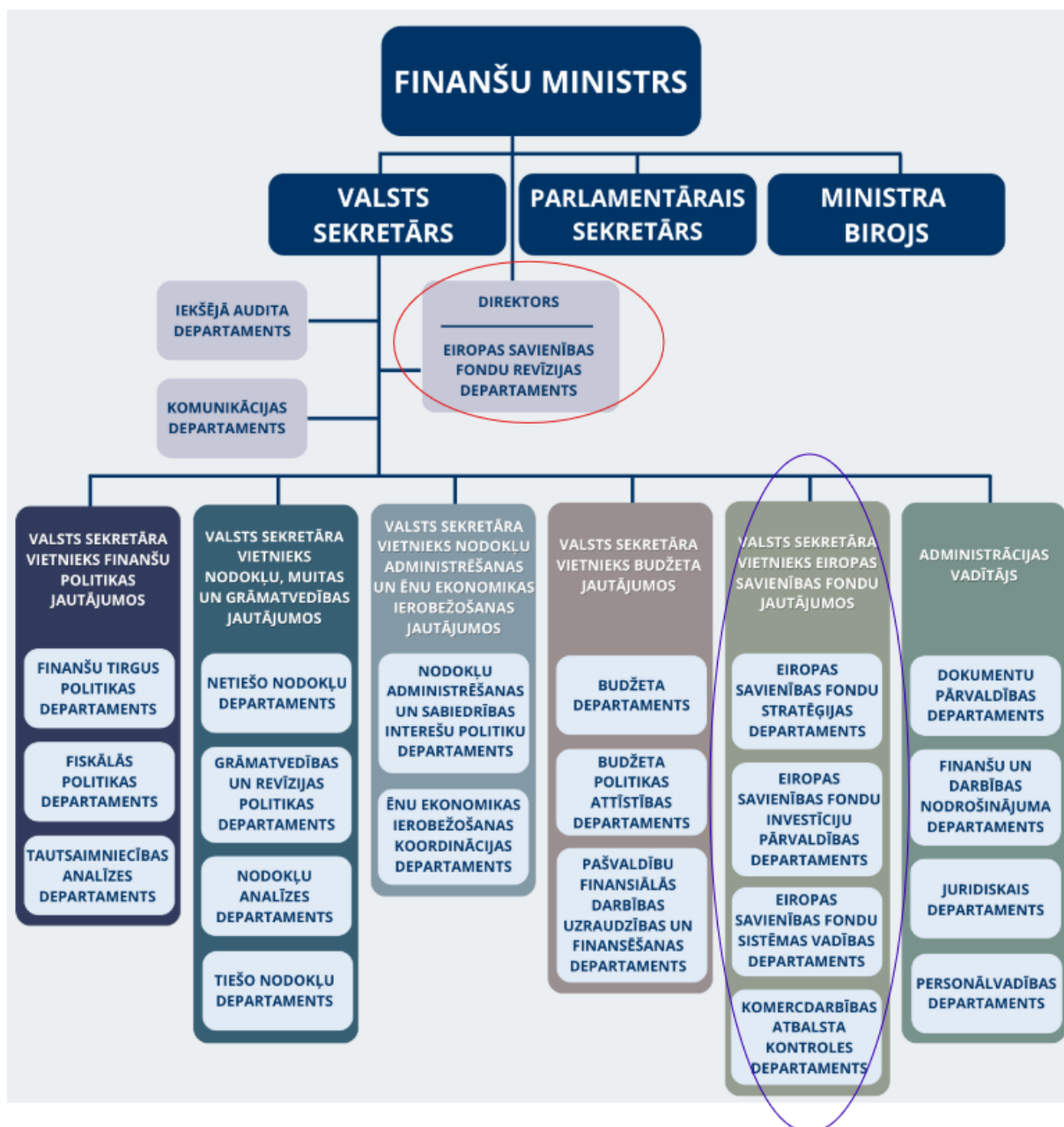
/paraksts/*

*DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU

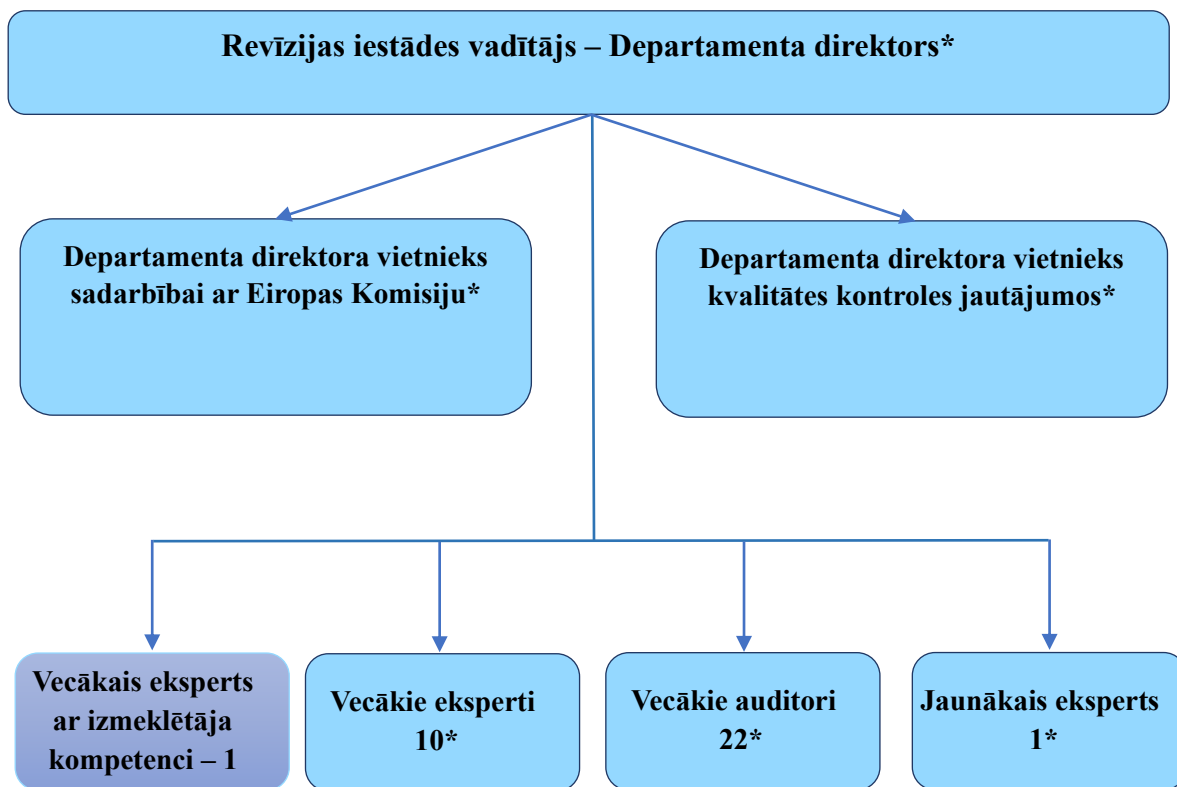
PIELIKUMI

1. pielikums Revīzijas iestāde Finanšu ministrijā

2024. gadā aktualizētā Finanšu ministrijas struktūrshēma

2. pielikums Revīzijas iestādes struktūra

* Revīzijas iestādes funkciju īstenošanā iesaistītais personāls, tai skaitā ES fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodam. Tiek iesaistīts uz pilnu vai nepilnu slodzi, atbilstoši ES fondu un citu fondu revīzijas darbu plānošanai katrā konkrētā laika periodā.

3. pielikums Revīzijas iestādes auditējamo pamatprasību un kritēriju riska novērtējums un audita prioritātes no 2025. līdz 2027. gadam (līdz 15.02.2028.)

Nr. p.k.	Programmas CCI: 2021LV16FFPR001	Inherent risk factors			Total	Control risk factors		Total	Total risk score (Inherent Control risk)	Audita	Iepriekš audits	Plānots audits			Piezīmes attiecībā uz riska novērtējuma rezultātiem
		Funkcijas sarežģītība <i>Max 3 punkti</i>	Krāpšanas iespējamība <i>Max 3 punkti</i>	Funkcijas nozīme fondu mērķu sasniegšanā <i>Max 3 punkti</i>		Izmaiņas funkcijā <i>Max 3 punkti</i>	Izveidoto kontroļu kvalitāte <i>Max 3 punkti</i>								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Funkcijas (saskaņā ar pamatprasībām un kritērijiem)												2025	2026	2027	
1.	PP1 – Normatīvie akti un kontroles vide, risku vadība	2	2	2	6	2	2	4	24	V	2024				
2.	PP2, PP3 – Projektu atlase	3	3	3	9	2	2	4	36	A	-	Projektu atlase			Projektu atlases funkcijai aktuālais novērtējums ir – augsta riska, sistēmas audits tiek plānots uzreiz 2025. gadā.
3.	PP4 – Vadības un kontroles aktivitātes	3	2	1	6	2	2	4	24	V	-		RBMV tematiskais audits	Tematiskais audits	
4.	PP5 – Revīzijas liecības	1	2	1	4	2	1	3	12	Z	2024				
5.	PP6 – IT sistēma	2	2	3	7	2	2	4	28	A	-	IT un rādītāju uzraudzība			IT sistēmas funkcijai aktuālais novērtējums ir – augsta riska, sistēmas audits tiek plānots uzreiz 2025. gadā.
6.	PP7 – Pret krāpšanas pasākumi	1	3	3	7	1	2	3	21	V	2024		*		*Tā kā uz stratēģijas sagatavošanas brīdi tiek veiktas izmaiņas neatbilstību vadības sistēmā, neatbilstību vadība un finanšu korekciju piemērošana tiks skatīta 2026. gadā kontekstā ar 4PP novērtējumu RBMV tematiskajā auditā, kā arī tiks skatītas caur projektu revīzijām un ieteikumu ieviešanu.
7.	PP8 – Pārvaldības deklarācija	1	2	3	6	1	1	2	12	Z	2024	Pārv. dekl. pārbaude	Pārv. dekl. pārbaude	Pārv. dekl. pārbaude	Lai arī ir zems risks, pārvaldības deklarācijas pārbaude tiek veikta katru gadu
8.	PP9, PP10 – MPEK un pārskatu sagatavošana	2	2	2	6	3	1	4	24	V	2024	Pārskatu revīzija	Pārskatu revīzija	Pārskatu revīzija	Pārskatu revīzija tiek veikta katru gadu
Kopā sistēmas auditi (t.sk. pārskatu revīzija) katrā gadā:												4	3	3	

4. pielikums Sistēmas auditu, darbību revīziju un citu revīziju plāns no 2025. līdz 2027. gadam (līdz 15.02.2028.)

Revidējamās funkcijas (saskaņā ar pamatprasībām un kritērijiem)	CCI	Programmas nosaukums	Par revīziju atbildīgā struktūra	Riska novērtējuma rezultāts (risku vērtējumu skatīt 3. pielikumā)	2025. gada Revīzijas mērķis un tvērums	2026. gada Revīzijas mērķis un tvērums	2027. gada Revīzijas mērķis un tvērums
Sistēmas auditi							
PP1 – Normatīvie akti un kontroles vide, risku vadība	2021LV16FFPR001	“Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. – 2027. gadam”	Revīzijas iestāde – Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departaments	Vidēja prioritāte			
PP2, PP3 – Projektu atlase				Augsta prioritāte	Projektu atlases audits atklātām atlasēm (APIA) sadarbības iestādē, sniedzot novērtējumu par KR2 un KR3 <i>2025. gada I–III cet.</i>		
PP4 – Vadības un kontroles aktivitātes				Vidēja prioritāte		Riskos balstītu pārbaužu (RBMV) tematiskais audits, t.sk. neatbilstību vadība un finanšu korekciju piemērošana, sadarbības iestādē un vadošajā iestādē, balstoties risku izvērtējumā, sniedzot novērtējumu par KR4 un KR7	Tematiskais audits atbilstoši risku novērtējumam (piemēram, kaskadētie projekti, finanšu instrumenti, follow-up iepriekšējiem auditiem u.c.), sniedzot novērtējumu par KR4
PP7 – Pret krāpšanas pasākumi				Vidēja prioritāte			
PP5 – Revīzijas liecības				Zema prioritāte			
PP6 – IT sistēma				Augsta prioritāte	IT un rādītāju uzraudzības audits vadošajā iestādē un sadarbības iestādē, novērtējot KR6		

					2025. gada III–IV cet.		
Darbību revīzijas							
Substantīvie testi projektu līmenī				(Riska novērtējums tiek veikts katra finanšu gada darbību revīzijas plānošanas posmā)	01.07.2024 – 30.06.2025 deklarēto izdevumu regulārā revīzija , kas iekļauj visus programmas fondus: ERAF, KF, ESF+, TPF; plānotas 2 izlases 2025. gada I – IV cet.	01.07.2025 – 30.06.2026 deklarēto izdevumu regulārā revīzija , kas iekļauj visus programmas fondus: ERAF, KF, ESF+, TPF; plānotas 2 izlases 2026. gada I – IV cet.	01.07.2026 – 30.06.2027 deklarēto izdevumu regulārā revīzija , kas iekļauj visus programmas fondus: ERAF, KF, ESF+, TPF; plānotas 2 izlases 2027. gada I – IV cet.
Pārvaldības deklarācijas pārbaude							
PP8 – Pārvaldības deklarācija				Zema prioritāte	Vadošās iestādes pārvaldības deklarācijas pārbaude 2026. gada I cet.	Vadošās iestādes pārvaldības deklarācijas pārbaude 2027. gada I cet.	Vadošās iestādes pārvaldības deklarācijas pārbaude 2028. gada I cet.
Pārskatu revīzija							
PP9, PP10 – MPEK un pārskatu sagatavošana				Vidēja prioritāte	Grāmatvedības iestādes sagatavoto pārskatu revīzija t.sk. maksājumu pieteikumu un pārskatu sagatavošanas sistēmas audits, novērtējot KR9 (ja nepieciešams) un KR10 2025. gada IV cet. – 2026. gada I cet.	Grāmatvedības iestādes sagatavoto pārskatu revīzija t.sk. maksājumu pieteikumu un pārskatu sagatavošanas sistēmas audits, novērtējot KR9 (ja nepieciešams) un KR10 2026. gada IV cet. – 2027. gada I cet.	Grāmatvedības iestādes sagatavoto pārskatu revīzija t.sk. maksājumu pieteikumu un pārskatu sagatavošanas sistēmas audits, novērtējot KR9 (ja nepieciešams) un KR10 2027. gada IV cet. – 2028. gada I cet.

5. pielikums Revīzijas iestādes saistošo procedūru un citu dokumentu saraksts

Nr. p.k.	Dokumenta numurs	Dokumenta datums	Dokumenta nosaukums	Dokumenta valoda
1. ES tiesību akti⁷²				
1.1. Regulas, direktīvas, lēmumi				
1.1.1.	‘STEP’: 2024/795	29.02.2024	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) Nr. 2024/795, ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (‘STEP’) un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241	LV EN
1.1.2.	2021/1060 Grozījumi: 2022/2039 2023/435 ‘STEP’	24.06.2021 25.10.2022 28.02.2023 29.02.2024	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 , ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai	LV EN
1.1.3.	2021/1058 Grozījumi: ‘STEP’	24.06.2021 29.02.2024	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) Nr. 2021/1058 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu	LV EN
1.1.4.	2021/1057 Grozījumi: ‘STEP’	24.06.2021 29.02.2024	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) Nr. 2021/1057 , ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013	LV EN
1.1.5.	2021/1056 Grozījumi: ‘STEP’	24.06.2021 29.02.2024	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) Nr. 2021/1056 , ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu	LV EN
1.1.6.	2024/2509	23.09.2024	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES, EURATOM) Nr. 2024/2509 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (pārstrādāta redakcija)	LV EN
1.1.7.	2023/67	20.10.2022	Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 2023/67 , ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1060 papildina, nosakot standartizētas darbderīgas atlases metodoloģijas un kārtību, ar ko aptver vienu vai vairākus plānošanas periodus	LV EN
1.1.8.	2023/1676	07.07.2023	Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 2023/1676 , ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1060 papildina attiecībā uz vienību izmaksu, fiksētas summas maksājumu un vienotu likmju , kā arī finansējuma, kas nav saistīts ar izmaksām , noteikšanu saistībā ar izdevumiem, ko Komisija atmaksā dalībvalstīm	LV EN

⁷² https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/legislation-and-guidance/regulations_en

1.1.9.	2022/2175	05.08.2022	Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 2022/2175 , ar ko attiecībā uz vienības izmaksu definīciju un tāda finansējuma summu noteikšanu, kas nav saistīts ar izmaksām par konkrētām darbībām, ar kurām iniciatīvas “Aim, Learn, Master, Achieve – Orientācija, Mācības, Meistarība, Rezultāts” (ALMA) ietvaros veicina jauniešu integrāciju darba tirgū, izglītībā un sabiedrībā, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1060	LV EN
1.1.10.	2023/1676	07.07.2023	KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) Nr. 2023/1676, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1060 papildina attiecībā uz vienību izmaksu, fiksētas summas maksājumu un vienotu likmju, kā arī finansējuma, kas nav saistīts ar izmaksām, noteikšanu saistībā ar izdevumiem, ko Komisija atmaksā dalībvalstīm	LV EN
1.2. Nacionālā programma				
1.2.1.	2021LV16FF PR001 (v1.1)	28.11.2022	Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021.-2027. gadam	LV
1.3. Vadlīnijas / Metodiskie norādījumi ⁷³				
1.3.1.	Ref.Ares(2023)3757159	31.05.2023	Methodological Note for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States (DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME)	EN
1.3.2.	Ref.Ares(2023)3757159	31.05.2023	Risk based management verifications Article 74(2) CPR 2021-2027 Reflection paper (DG EMPL, DG REGIO, DAC)	EN
1.3.3.	CPRE_23-0013-01	26.07.2023	Methodological Note on the Annual Control Report , Audit Opinion and Treatment of Errors programming Period 2021-2027 (DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME)	EN
1.3.4.	CPRE_23-0012-01	25.08.2023	Methodological Note on the Preparation, Submission, Examination and Audit of Accounts programming period 2021-2027 (DG EMPL, DG REGIO, DG MARE, DG HOME)	EN
1.3.5.	CPRE_23-0011-01	24.10.2023	Audit Methodology for Auditing Financial Instruments Programming Period 2021-2027 (DG EMPL, DG EMPL, DAC)	EN
1.3.6. (no 2014-2020)	2021/C 121/01	09.04.2021	Komisijas paziņojums “Norādījumi par izvairīšanos no interešu konfliktiem un to pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulu”	LV EN
1.3.7. (no 2014-2020)	ESIF	2020	Reflection paper on audit documentation (Good practices from and for auditors)	EN

⁷³ https://circabc.europa.eu/ui/group/c4f35a95-12df-4524-94e1-4b53cc1f509b/library/373f00d2-1940-419f-b174-4dfec66d0d9e?p=1&n=10&sort=modified_DESC

1.3.8. (no 2014- 2020)	C(2019) 3452	14.05.2019	Guidelines for determining financial corrections to be made to expenditure financed by the Union for non-compliance with the rules on public procurement (Pamatnostādnes par tādu finanšu korekciju noteikšanu, kuras publiskā iepirkuma noteikumu neievērošanas gadījumā veic attiecībā uz izdevumiem, ko finansē Savienība)	LV EN
1.3.9. (no 2014- 2020)	ESIF	02.2018	Public procurement guidance for practitioners on the avoidance of the most common errors in public procurement of projects funded by the European Structural and Investment Funds (Publiskais iepirkums – norādījumi praktizējošiem speciālistiem par to, kā nepieļaut tipiskākās kļūdas no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem finansētajos projektos)	LV EN
1.3.10. (no 2014- 2020)	EGESIF_16- 0014-00	20.01.2017	Guidance on sampling methods for audit authorities (Norādījumi par paraugu atlasī)	LV EN
1.3.11.	EGESIF_14- 0021-00	16.06.2014	Fraud Risk Assessment and Effective and Proportionate Anti-Fraud Measures (Vadlīnijas par krāpšanas risku novērtēšanu un efektīviem un samērīgiem pret krāpšanas pasākumiem)	LV EN
1.3.12.		2018	Information note Elaborated by a voluntary group of audit authorities from the ESIF and EMFF Audit Community (Commission and Member States' audit authorities): Increasing efficiency of audit activities by making best use of management verifications (Informatīvs paziņojums: audita efektivitāte celšana, izmantojot pārvaldības pārbažu rezultātus)	EN
1.3.13.		2020	User guide to the SME Definition (Lietotāja rokasgrāmata par MVU definīcijas piemērošanu)	EN
1.3.14.	2021/C 373/01	16.09.2021	Commission Notice Technical guidance on the climate proofing of infrastructure in the period 2021-2027 (Eiropas Komisijas paziņojums: tehniskas vadlīnijas par infrastruktūras klimata noturību 2021-2027 periodā)	EN
1.3.15.	C/2024/7467	20.12.2024	Guidelines on the use of simplified cost options within the Funds covered by Regulation (EU) 2021/1060 (Komisijas paziņojums: Pamatnostādnes par vienkāršotu izmaksu iespēju izmantošanu saistībā ar fondiem, uz kuriem attiecas Regula (ES) 2021/1060)	EN
2. Latvijas Republikas tiesību akti				
2.1. Likumi				
2.1.1.		07.04.2022	Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības likums	LV EN
2.2. Ministru kabineta noteikumi				

2.2.1.	580	20.09.2022	Prasības Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda vadības un kontroles sistēmas izveidošanai	LV
2.2.2.	408	13.07.2023	Kārtība, kādā Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina šo fondu ieviešanu 2021.-2027. gada plānošanas periodā	LV
2.2.3.	427	14.07.2022	Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā	LV
2.2.4.	802	19.12.2023	Neatbilstību konstatēšanas un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas kārtība Eiropas Savienības fondu īstenošanā 2021.-2027. gada plānošanas periodā	LV
2.2.5.	770	13.12.2022	Kārtība, kādā Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā nodrošina ieguldījumu uzraudzību un izvērtēšanu, kā arī izstrādā un uztur Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmu	LV
2.2.6.	135	21.03.2023	Eiropas Savienības fondu projektu pārbaužu veikšanas kārtība 2021.-2027. gada plānošanas periodā	LV
2.2.7.	205	25.04.2023	Valsts budžeta līdzekļu plānošanas kārtība Eiropas Savienības fondu projektu īstenošanai un maksājumu veikšanai 2021.-2027. gada plānošanas periodā	LV
2.2.8.	342	14.06.2022	Noteikumi par Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam tehniskās palīdzības īstenošanu	LV
3. Finanšu ministrijas dokumenti				
3.1. Rīkojumi, iekšējie noteikumi				
3.1.1.	215	22.05.2015	Par dokumentu parakstīšanas tiesībām (Grozījumi ar 12.02.2018. Rīkojumu Nr. 97 un 21.04.2022. Rīkojumu Nr. 240)	LV
3.1.2.	1.1-5/12/16	15.08.2023	Revīzijas iestādes darba organizācija Finanšu ministrijā	LV
3.1.3.	1.1-5/12/23	18.12.2024	Kārtība, kādā Finanšu ministrija, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra un Valsts kase sadarbojas Eiropas Savienības fondu ieviešanas un uzraudzības jautājumos	LV
3.2. Finanšu ministrijas reglaments				
3.2.1.	1.1-4/12/3	17.04.2023	Finanšu ministrijas reglaments	LV
4. Revīzijas iestādes dokumenti				
4.1. Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta reglaments				
4.1.	1.1-4/12/4	19.05.2023	Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departamenta reglaments	LV
4.2. Revīzijas iestādes iekšējās kārtības				
4.2.1.	Kārtība, kādā tiek sagatavota un aktualizēta revīzijas stratēģija Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā			LV
4.2.2.	Kārtība, kādā tiek veiktas darbību revīzijas Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā			LV
4.2.3.	Kārtība, kādā tiek veikti sistēmu auditi			LV

4.2.4.	Kārtība, kādā tiek veikta pārskatu revīzija un pārvaldības deklarācijas pārbaude Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā	LV
4.2.5.	Kārtība, kādā tiek sagatavots Gada kontroles ziņojums un atzinums Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas periodā	LV
4.2.6.	Kārtība, kādā Revīzijas iestāde veic krāpšanas riska izvērtēšanu sistēmu auditu un darbību revīziju ietvaros	LV
4.2.7.	Kārtība, kādā tiek veikta darba kvalitātes vadība Revīzijas iestādē	LV
4.2.8.	Kārtība, kādā tiek veikts vienkāršoto izmaksu metodikas <i>ex-post</i> un <i>ex-ante</i> izvērtējums	LV
4.2.9.	Kārtība, kādā tiek veikta risku pārvaldība Eiropas Savienības fondu (ESF, ERAF, KF, EAFVP un IDF/PMIF) 2014.-2020. gada plānošanas periodā un EEZ, Norvēģijas finanšu instrumentu 2014.-2021. gada plānošanas periodā un Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2021.-2026. gadam	LV
4.2.10.	Kārtība, kādā Revīzijas iestāde veic datu ievadi un apstrādi informācijas sistēmā SimBASE	LV
4.2.11.	Kārtība, kādā tiek veikta droša elektronisko dokumentu uzglabāšana Revīzijas iestādē	LV
5.Citi dokumenti		
5.1.	Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmas (KPVIS) elektroniskā lietotāju rokasgrāmatas (LRG) sadaļa '2021.-2027. gada plānošanas periods' (https://lrg.cfla.gov.lv/index.php/2021.-2027.gada_pl%C4%81no%C5%Alanas_periods)	LV